16 పేజీలు అణా:

స్థాపితం 1930

R. No. M. 3152

జమీన్ రైతు

ZAMIN RYOT
A National Kisan Weekly.

—సంపాదకుడు నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

ఈ వారంలో

1. నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ.
2. చేసుకున్న వారికి చేసుకున్నంత.
3. బాల్కన్ రాజ్యాలచరిత్ర.
4. అవి - ఇవి.
5. జమీందారీలలో.
6. యుద్ధపురాణం.

సంపుటం 11 | శుక్రవారము : నెల్లూరు : 29-11-40. | సంచిక 48

ప్రతిదినము ఇండియాలో అనేకమంది సత్యాగ్రహంచేసి అరెస్టవుతున్నారు. వారిలో ముఖ్యులను మాత్రమే ఈ క్రింద పేర్కొంటున్నాము.

బొంబాయిలో

మాజీబొంబాయి ప్రధానమంత్రి బి. జి. ఖేర్ గారిని రక్షణ చట్టంక్రింద 21 వ తేదీ అరెస్టు చేసారు. ఇతనిని 14 రోజులు తానా జైల్లో డిటెన్యూగా పెట్టారు.

బొంబాయి స్పీకరు మావ్‌లాంకర్ గారిని 27 తేదీ వుదయం సత్యాగ్రహానికి పూర్వమే అరెస్టు చేశారు.

బొంబాయిమాజీ రెవిన్యూమంత్రి మొరార్జీ దేశాయ్ గారిని 20 వ తేదీ అరెస్టు చేసారు.

★

సంయుక్త రాష్ట్రంలో

మాజీప్రధానమంత్రి గోవింద వల్లభపంతు గారిని 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నం హాల్ద్వానీలో 5000 మంది ప్రజల నడుమ యుద్ధవ్యతిరేక గీతములు చదువు చుండగా అరెస్టు చేయబడిరి.

★

మధ్యరాష్ట్రంలో

మాజీ ప్రధానమంత్రి ఆర్. యస్. శుక్లాగారు 21 వ తేదీ అరెస్టు చేయబడి డిటెన్యూగా తీసుకో బడినారు.

మాజీమంత్రులు డి. పి. మిశ్రా, ధ రా ... గోఖలేగార్లకు ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క సంవత్సరం కఠినశిక్ష విధించబడినది.

★

బీహారులో

మాజీ బీహారురాష్ట్ర ప్రధానమంత్రి శ్రీకృష్ణ సిన్హాగారు 27 వ తేదీ సాయంత్రం పాట్నా బాంకీపూర్ మైదానంలో సత్యాగ్రహం చేయు చుండగా అరెస్టు చేయబడిరి.

వంగరాష్ట్రానికి గాంధీజీ సందేశం.

వంగరాష్ట్రంలో తిన్నిపార్టీలవారు అక్కడి పోటు ఘటాలను కట్టిపెట్టి, ఒకటిగావాలె. చాలాగొప్ప పని వంగరాష్ట్రంలో జరుగుతుందని నేనాశిస్తున్నాను. అని గాంధీగారు వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు వాదులకు సందేశం పంపినారు.

★

సత్యాగ్రహుల్లో మదరాసు రాష్ట్రంలో జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంట్లు 16 మంది, మున్సిపల్ ఛేర్ మెన్లు 11 మంది, మదరాసు కార్పొరేషన్ సభ్యులు 5 మంది చేరివున్నారు.

ఇందులో ఆంధ్రప్రెసిడెంట్లు 7 గురు, ఆంధ్ర ఛేర్ మెన్లు 3 గురు. తమిళనాడు ప్రెసిడెంట్లు 9 మంది, ఛేర్ మెన్లు 8 మందిగా వున్నారు.

వీరిలో కొందరు శాసనసభ్యులుగాను, కొందరు అ. భా. కాంగ్రెసు సభ్యులుగా వున్నందున సత్యాగ్రహుల్లో చేరడానికి కారణమైంది. వివ రములక్రింద కానవచ్చును.

సత్యాగ్రహం

నిన్న మంత్రులు, నేడు నిర్బంధితులు.

మాజీ మదరాసు రెవిన్యూమంత్రి పంతులుగారు ప్రకాశంపంతులుగారు 26 వ తేదీ మదరాసులో సత్యాగ్రహంచేసి అరెస్టుఅయినారు. వీరికి ఒక సంవత్సరం కఠినకారాగారశిక్ష విధింపబడినది.

మాజీమంత్రానమంత్రి బెజవాడ గోపాలరెడ్డి గారు 26 తేదీ ఉదయం 10 గంటలకు బుచ్చిరెడ్డిపాలెంలో సత్యాగ్రహంచేసిరి. పోలీసువారు విచారించి వీరికి ఒకసంవత్సరం కఠినశిక్ష, వెయ్యిరూపాయలు జరిమానాను విధించారు. వీరికి ఏ క్లాసు ఇవ్వవలసినది మేజిస్ట్రేటువారు తెలుపక పోవుటచే వీరిని మూడవతరగతిగా వ్యవహరించారు. ... నెల్లూరుతీసుకొనిపోయిరి ... విద్యార్థులు ఆరోజు పాఠశాలలకు వెళ్లలేదు.

★

మాజీపార్లమెంటరీ కార్యదర్శులు ... రావుగారు, వేమూరి శ్యామాచలంగారు 26 వ తేదీ అరెస్టయిరి. శ్యామాచలం గారికి 18 నెలలు కఠినశిక్ష, రు 250 లు జరిమానా.

మాజీమదరాసు ఆరోగ్యశాఖా మంత్రిగారు 10 తేదీ తిరుచినాపల్లిలో సత్యాగ్రహంచేసారు. వీరికి ఒక సంవత్సరం కఠినశిక్ష, వెయ్యిరూపా యలు జరిమానా విధింపబడినది.

జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంట్లు

ఆంధ్రదేశం 7 గురు.

విశాఖపట్నం:-ప్రెసిడెంటు, పి. ఎల్. ఎన్. రాజు, శాసనసభ్యుడు. తూ. గోదావరి:- డు. పల్లంరాజు, శాసనసభ్యుడు, అ. భా. కాంగ్రెసు మెంబరు. ప. గోదావరి:- యం. రంగయ్య, అ. భా. కాం. మెంబరు, గుంటూరు:-కల్లూరి చంద్ర మౌళి, శాసనసభ్యుడు, అ. భా. కాం. మెంబరు, నెల్లూరు:-వి. కోదండరామిరెడ్డి, అ. భా. కాం. మెంబరు. చిత్తూరు:-జి. యస్. రామకృష్ణారెడ్డి, శాసనసభ్యుడు. బళ్లారి:-నాగప్పగౌడ్, అ. భా. కాం. మెంబరు, కర్నాటక ప్రెసిడెంటు.

తమిళనాడు 9 మంది

నార్త్ ఆర్కాడు:-కె. సీతారామిరెడ్డి, శాసనసభ్యుడు. తంజావూరు:- ఎ. వాడియుత్తు పిళ్లై, శాసనసభ్యుడు. రామనాడు:- పి. కుమార స్వామిరాజా, శాసనసభ్యుడు, అ. భా. కాం. మెంబరు. మధుర:-అబ్దుల్ ఖాదర్, శాసనసభ్యుడు తిరుచినాపల్లి:- పాతప్రెసిడెంటు రాజీనామా ఇచ్చినారు. కొత్తగా కాంగ్రెసు వెంకటాచలం పిళ్లెను నామినేట్ చేసింది. ఇతను శాసనసభ్యుడు. కోయంబత్తూరు:- పళనిసామిగౌండర్, శాసన సభ్యుడు. సేలం:- రామచంద్రగౌండర్, శాసన సభ్యుడు. ఉత్తరఆర్కాడు:- పెరుమాళ్ళస్వామి రెడ్డి, కౌన్సిల్ మెంబరు.

మున్సిపల్ ఛేర్ మెన్లు

ఆంధ్రులు 3 గ్గురు

చికాకోలు:-వ. నరసింహులునాయుడు, శాసనసభ్యుడు. విజయనగరం:- వసమూర్తి వీరభద్రస్వామి, శాసనసభ్యుడు. రాజమండ్రి:-క. లింగరాజు, అ. భా. కాం. సభ్యుడు.

తమిళనాడు 8 మంది

కంజీవరం:- శ్రీనివాసన్, శాసనసభ్యుడు విళ్ళుపురం:-చిదంబరఅయ్యర్, శాసనసభ్యుడు. తంజావూరు:- వెంకటరామన్, శాసనసభ్యుడు. (కొత్తగా ఎన్నుకొన్నారు. ఇంకా ప్రమాణంగూడ తీసుకోలేదు) తొత్తుకుడి:- రోచివిక్టోరియా శాసనసభ్యుడు. (వీరికి అర్ధంగా తిరుగుతుం టేపాళ్లు) పళని:- యస్. యమ్. ఆర్. సుబ్బరాయన్, శాసనసభ్యుడు. తిరుచినాపల్లి:- పి. ఆర్. తేవర్, శాసనసభ్యుడు. కాలికట్:- కె. మాధవ మీనన్, శాసనసభ్యుడు. (వీరిభార్యకూడ శాసన సభ్యురాలే) మంగుళూరు:- వైకుంఠబాలిగా, శాసనసభ్యుడు.

కార్పొరేషను సభ్యులు 5 మంది.

సత్యమూర్తి, శాసనసభ్యుడు. (అ. భా. కాం. మెంబరు) కె. వెంకటస్వామినాయుడు, శాసనసభ్యుడు. అ. భా. కాం. మెంబరు) పి. ఆదికేశవులు, శాసనసభ్యుడు. అమ్మంటు రుక్మిణమ్మ, శాసనసభ్యురాలు. గద్దె రంగయ్యనాయుడు, శాసనసభ్యుడు.

★

నెల్లూరులో

నెల్లూరులో ఇప్పటికి 4 గురు మాత్రమరెస్టయిరి. మొదటివారు యాకూబ్ చౌదర్ మహ్మద్. ఈయన నెల్లూరు యాకూబ్ ఆఫీసు యజమాను ... జవహర్‌లాల్ కోర్టులో ఇచ్చిన స్టేటుమెంటును అందరికీ పంచి 25 వ తేదీ అరెస్టుఅయినారు. ... 9 నెలలు శిక్ష వేసినారు. 27 వ తేదీన నరసింహా, సుబ్రహ్మణ్యం, అనే ఇద్దరు యువకులు, వెంకయ్య అనే హరిజనుడు పై ప్రకారం నాదే సత్యాగ్రహంచేసి అరెస్టైనారు.

★

పత్రికలపై ఆంక్ష నిరసన

జైలులో రాజకీయ ఖైదీల నిరసన ప్రతి వార్తలు ప్రచురించకూడదని బెంగాలు ప్రభుత్వ పత్రికలపై విధించిన ఆంక్షను "దేశసేవకు" ... పత్రికను 3 వేలరూపాయలు ధరావతు కట్టమని సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వపు ఉత్తర్వు పత్రికాలోకాన్ని కలవరపరచినది.

ఈసంగతి విచారించడంకోసం ప్రభుత్వానికి పత్రికలవారి సంఘం సభ్యులయొక్క ... సమావేశం ఢిల్లీలో జరుగనున్నది.

గతవారంలో హిట్లరు చేసిన రాజనైతిక వ్యవహారమంతా ఫలప్రదమైనట్లు తోచడంలేదు. రొమేనియా ప్రధాన మంత్రిని మాస్కోకు పిలిపించి మాట్లాడినాడు— ఇటలీ మంత్రి సమక్షంలో. ఆ పైన రష్యా ప్రధాని మొలటోవుతో సంభాషించాడు. 32 మంది ఉద్యోగులతో మొలటోవు బెర్లిను ప్రయాణం ఆ నేపథ్యంలో లోకం దిగ్భ్రమ చెందినది. ఏమనుకోవడంగమంతానని. ఇంతలోనే మొలటోవు హిట్లర్ల సంభాషణ పర్యవసానమేమో తెలుసుకుందామని టర్కీ మంత్రి సారాజోగ్లు మాస్కోకు వెళ్లినాడు. టర్కీ నిజంగానే భయపడింది— రష్యా చివరకు ఏమంటుందోనని. బల్గేరియా వైఖరికూడా అనుమానాస్పదంగానే వుండింది. అటు రష్యా, ఇటు బల్గేరియా— ఇవి రెండూ జర్మనీతో యుద్ధంలో పూర్తి సహకారానికంగీకరించాయంటే టర్కీ స్థితి ఏమవుతుంది?— ఇన్ని విధాలుగా ఆలోచించుకుని, ఎట్లాగయినా జాగ్రత్తపడడం మంచిదని, సరిహద్దులోని 6 మండలాలను రక్షితస్థానాలుగా టర్కీ ప్రకటించింది.

బల్గేరియా ఇప్పట్లో స్లోవేకియా, రుమేనియాలను అనుకరించదని తెలుస్తున్నది. ఈవార్త టర్కీ ప్రాణానికి నిస్సందేహంగా ఎంతో హాయి నిచ్చివుంటుంది. రష్యా ఇంకా మౌనభావం వహించియున్నది.

బ్రిటను

కామన్సుసభలో చర్చిలు ప్రధాని మాట్లాడుతూ గ్రీసురంగంలోనూ, మధ్యధరాసముద్ర రక్షణలోనూ బ్రిటను వీలైనన్నివిధాలా తోడ్పడుతున్నదనీ, తోడ్పడుతూనే వుంటుందని చెప్పినాడు; ప్రభువులసభలో హాలిఫాక్సుప్రభువు ఉపన్యసిస్తూ, రష్యాతో రాజకీయమైత్రికి బ్రిటిషువారు చేసిన సూచనలకు రష్యాఇంకా ప్రత్యుత్తరమివ్వలేదని సుడివినాడు. జార్జిచక్రవర్తి పార్లమెంటులో చదివిన యుద్ధసమీక్షలో బ్రిటనుకు గెల్పు తప్పదని సూచించినాడు.

అబిసీనియా ఇటలీపైతిరుగుబాటుచేస్తే, దానిరక్షణకై బ్రిటిషుప్రభుత్వం అభయమిస్తున్నది.

గ్రీసు పోరాటం

కోరిట్సాలోకి గ్రీకుసైన్యము ప్రవేశించింది. ఉత్తరదిశకు ఇటాలియను సేనలు పరుగెత్తుతున్నవి. వివిధరంగములందు గ్రీకులకు విజయం లభిస్తున్నది. కోరిట్సామీద విజయపతాకను గ్రీకులు ప్రతిష్ఠాపనచేసినారు. పారిపోయే ఇటాలియను సైనికులు వల్లెలను, పట్నవాసాలను తగులబెడుతూ వెళ్లినారు. 28 వేలమంది ఇటాలియను సైనికులు యుద్ధఖైదీలుగా గ్రీకులకుచిక్కినారు. రెండు సైనికదళాలకు సరిపోయే మందుగుండు సామగ్రి లారీలు గ్రీకులకు పట్టుబడిపోయినవి.

కోరిట్జాకు ఉత్తరమునవున్న ఇటాలియను మోటారుదళముపై రాయలువిమానదాడిజరిగింది.

ఫ్రాన్సు

లావలుమంత్రి విచీనుండి పారిసునగరం వచ్చినాడట.

డీగాలుసేనాని ఆఫ్రికాలో బ్రిటనుకు సహాయంగా ఫ్రెంచి వలసరాజ్యాల్లో యుద్ధసన్నాహం పూర్తిచేసి తిరిగి ఇంగ్లండుకు వచ్చాడు.

మార్సెల్సు పట్టణంమీద బ్రిటిషు బాంబులు పడినవనీ, దానివల్ల కలిగిన నష్టానికి పరిహారం బ్రిటిషు ప్రభుత్వం ఇచ్చుకోవలసివుంటుందనీ విచీలోని ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం స్పెయినుప్రభుత్వ ద్వారా బ్రిటిషుప్రభుత్వానికి తెలియపరిచింది.

అమెరికా

వెంటనేగిన సహాయమెల్లా బ్రిటనుకు అమెరికా చేస్తున్నదని అధ్యక్షుడు రూజువెల్టు ప్రకటించినాడు.

యుద్ధపురాణం

ఇప్పుడేవచ్చిన వార్తలు తెల్పేవిషయమిది. బల్గేరియా అక్షరాజ్యాలతో చేరడంలేదు. యుద్ధానంతరం ఏర్పడే ప్రాపంచిక వ్యవస్థలో బల్గేరియాకు సుభద్రమైన స్థానం లభించగలదని ఆంగ్ల పార్లమెంటుసభలో బట్లరు మంత్రి ఉపన్యసించాడు—

టర్కీ హుషారులో వున్నది. డార్డెనెల్సు గ్రీసు, బల్గేరియా సరిహద్దుల్లో 6 మండలములందు అసాధారణ మిలిటరీ రక్షణ ఏర్పాట్లు చేయబడి యున్నవి—

రుమేనియా స్లోవేకియా రాజ్యాలు అక్షరాజ్యాల త్రైరాజ్యసంధిపత్రంమీద సంతకంజేసి, తమ తమ రాజ్యములందు పూర్ణమైననాజీపాలనావిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి అంగీకరించినవి

బ్రిటిషు రాయబారి లోథియనుప్రభువు ఇదివరకు అమెరికా చేసినసహాయం ఇకమీద చాలదనీ, ఎప్పటికప్పుడు డబ్బిచ్చి విమానాలను కొనుక్కోడానికి బ్రిటనుకు వీలుగాదనీ, తాటస్థ్య చట్టాన్ని పూర్తిగా సవరించి, బ్రిటనుకు అమెరికా అప్పు యిచ్చేటట్లు చూస్తేనేగాని లాభంలేదని అంటున్నాడు.

అమెరికా పత్రికాభిప్రాయం దీనికి సుముఖంగానే వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. బ్రిటను రక్షణే అట్లాంటికుసముద్ర రక్షణగనుక అమెరికా రక్షణ కూడాననే అభిప్రాయం స్థిరంగా అమెరికాలో ఏర్పడివున్నది.

త్వరలోనే లోథియను కోర్కెలు నెరవేరవచ్చు.

ఇండోచైనా

డిసెంబరు నెలనుండీ ఇండోచైనాలో ఉత్పత్తిఅయ్యే రబ్బరునంతా కొనే అధికారం, అక్కడి సహజసంపదనంతా అభివృద్ధిచేసే హక్కూ జపానువారికే వుండవలెనట.

ఇక్కడనుంచి నూనె, ఇతరసరకులు వేసుకొని పోయే ‘టిప్పరు’ ‘సింకియాంగు’ అనే అమెరికను నౌకలను జపానువారు ముంచేసినారు.

థాయిలాండు (సయాం) సైన్యాలకు ఇండోచైనా సైన్యాలకు జరిగిన సరిహద్దు ప్రాంతపు యుద్ధంలో సయాం సైన్యాలే తరుమబడినవని తెలుస్తున్నది.

టాంజియరు

ఇది ఆఫ్రికాలోని భూభాగం. అంతర్జాతీయ కంట్రోలునుండి లాగివేసి, దీన్ని స్పెయినుదేశం తన స్వాధీనంక్రిందకు తెచ్చుకున్నది. ఇప్పుడందులో ‘న్యాయమైనపద్ధతి’ని రాజ్యం చేయవలెనని స్పెయిను సంకల్పించినదట.

చైనా - జపానుయుద్ధం

క్రిందపడ్డా పైచేయినాదే అంటున్నాది జపాను ఇంకా. మళ్లీ హోనునదికి కిరువైపులా సైన్యాలను చైనావారి స్వాధీనంలో వున్న ఇచాంగ్ రేవుపట్నానికి ఇటు అటు 160 మైళ్ల వైశాల్యం లోపల జపాను నడిపించుకొని పోతున్నదట.

*

ఆంగ్లో - జర్మన్ యుద్ధం

23 వ తేదీ:

గురువారంనాడు గ్రేటు బ్రిటనుపై శత్రుదాడులు స్వల్పంగా జరిగినట్లు విమానశాఖా ప్రకటన. ఈస్టాంగ్లియాలో ఇంకా ఇతర దూర ప్రాంతాలలో శత్రువిమానాలు బాంబులను వేసినవి. ఈ బాంబులలో చాలాభాగం దక్షిణ ఇంగ్లాండులోనే పడినవి. చెప్పుకోదగినంత నష్టమేమియులేదు.

రాయల్ విమానదళం స్టావాంజరు విమానాశ్రయంపై బాంబులవర్షం కురిపించినవి.

“భూకైలాస్”లో ఒక రసవత్తర దృశ్యం.

డి. సూర్యభగవాన్లు

“జమీన్‌రైతు” మద్రాసుప్రతినిధి.

నవంబరు 8 వ తేదీన ఎగ్మూరు మేజస్ట్రీటు మూడవ ప్రెసిడెన్సీ మేజస్ట్రీటు భగవాన్లుగారికి 2 నెలలు కఠినశిక్ష, 50 రూపాయిలు జుల్మానా, జుల్మానా చెల్లించకపోతే మరి మరి రెండు నెలలు శిక్ష అనుభవించాలని తీర్పు చెప్పారు. నవంబరు 14 తేదీన జామీను పెటిషను పెట్టితే నిరాకరించారు. 21 వ తేదీన హైకోర్టులో శిక్షుఖాయంచేస్తూ, ఇంతవరకు అనుభవించిన జైలుశిక్ష చాలునని విడుదల చేసారు.

24 వ తేదీ:

శనివారం ఉదయం 60 జర్మన్ విమానాలు వచ్చి వెస్టుమిడ్‌లాండ్స్ రేవుపైన 11 గంటలసేపు దాడిసల్పినవి. విమాన వ్యతిరేక శతఘ్నులు వాటి నెదుర్కొన్నవిగాని ఎక్కువ లాభములేకపోయెను. పౌరులమరణం చాలాఎక్కువ. చాలాయిండ్లు దహనం. ఇంగ్లాండుమీద ఇటీవల జరిగిన వైమానిక దాడులలో 80 మంది పోలీసులు చనిపోయినారనీ, 400 మంది గాయపడ్డారనీ ప్రకటింపబడినది.

శుక్రవారం రాత్రి రాయల్ విమాన దళాలు జర్మనీలోవున్న సైనికస్థానాలపైన బాంబులు వేసినట్లు విమానశాఖా ప్రకటన.

25 వ తేదీ:

జర్మన్ బాంబర్లు సముద్రంమీదినుండి వచ్చి మంటలుమండే బాంబులను ఈపట్టణంమీద చాల ఎక్కువగా పడవేశారట. దేవాలయాలు, సినిమాశాలలు, బ్యాంకులు, పబ్లిక్ భవనాలు, హాస్టలులు, దుకాణాలు, మిద్దెఇండ్లు వగైరాలకు తీవ్ర నష్టంగల్గింది. ఇంగ్లీషుఛానల్ మీద ఒకజర్మన్ విమానం పడగొట్టబడింది.

26 వ తేదీ:

శత్రువిమానాలు పశ్చిమ ఇంగ్లండులోని పట్టణముపై తీవ్రమైన విమానదాడిసల్పినవి. శత్రువిమానాలను విమానప్రతికూలశతఘ్నులు భయంకరంగా ఎదుర్కొన్నవి. రెండు చర్చిభవనాలు, ఒక నాటకశాల, ఒకసినిమాశాల, వ్యాపార భవనాలు నష్టపడ్డవి. బ్రిటన్‌పై జరుగుచున్న విమానయుద్ధాలలో పోలిషువిమానదళం ఇప్పటివరకూ 200 పైగా జర్మన్ విమానాలను కూల్చివేసింది.

చైనాకు 60 కోట్ల అమెరికాఋణం

చైనాదేశం అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాల నుండి 60 కోట్ల రూపాయల ఋణాన్ని కోరుతున్నదని తెలుస్తున్నది. అంతమొత్తం ఇవ్వకపోయినా కనీసం 150 కోట్లరూపాయలు అయినా అమెరికా ఇస్తుందని అనుకుంటున్నారట.

26 తేది ఆ తేది గోపాలురెడ్డిగారి జీవితంలో మరువరాని దినం. వీరు 4 పర్యాయములు జైలుకు పోతే 4 పర్యాయాలు 26 తేదినే అరెస్టుకావడంతటస్థించింది. అదొక అదృష్టం.

4 శిక్షల వివరం.

అరెస్టు.	శిక్ష.	జుల్మానా.
26-5-1930	3 నెలలు జైలు,	రు 50 లు.
26-8-1930	6 నెలలు కఠినశిక్ష	
26-5-1932	18 నెలలు కఠినశిక్ష	రు 500/-
26-11-1940	12 నెలలు కఠినశిక్ష	రు 1000/-

★

మొన్న 26 తేది బుచ్చిలో సత్యాగ్రహం చేస్తాడని చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలవారికి తెలియదు కదా ఆవూళ్లోనే తెలియదు. ఉదయం 7గం॥కు నెల్లూరునుండి రైలుదేరి 9.30 గం॥కు బుచ్చిరెడ్డి పాళెంవచ్చారు. 20 నిమిషాలసేపు బంధువర్గంతో మాతృదేవతాశీర్వాదం పొందడం. 9.55 గం॥కు శోనేరువద్ద రచ్చ మీదకు విచ్చేయడం. 5 నిమిషాలు పిల్లలచే జాతీయగీత శ్రవణం, వేర్వేరు వర్గాలచే పుష్పమాలాలంకరణం జరిగింది.

★

అప్పటికప్పుడు రెండువేల మంది స్త్రీ పురుష జనంకూడింది. రెడ్డిగారి ఆప్తబంధువర్గము స్త్రీ జనమంతా దూరంగా మిద్దెలమీద నుండి అశ్రుపూరిత నయనారవిందాలతో అవలోకిస్తున్నారు. ప్రపంచం తల్లక్రిందులైనా ఏకోన్యం పెట్టుకోని

గోపాలురెడ్డిగారి అరెస్టు

ఆపర వృథుడు చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు ఏమరు గుండెనిబ్బరంతో రెప్పవాల్చక చూస్తున్నారు తమ్ముని త్యాగమూర్తిని. పట్టుపోయిందు సబ్ఇన్స్పెక్టరు గడియారం 10 అన్నది. వెంటనే గోపాలయ్య పూజ్యపాదులు గాంధీ మానిచే సూచింపబడిన యుద్ధవ్యతిరేక నినాదాలు మూడుపర్యాయములు చేశాడు. సాయుధ పోలీసు వాన్, సూపరింటెండెంటు డిప్టిసూపరింటెండెంటుగారలు చూస్తున్నారు. వెంటనే గోపాలయ్య ప్లాటుఫారం దిగి యీ ప్రజాసముద్రాన్నితోసుకొని కాశీపాళెం వైపుపోతున్నాడు. గోపాలురెడ్డిగారంటి పొడవుగల అధికారే అరెస్టుచేయాలె అని ప్రభుత్వ ఆజ్ఞ కాబోలు అంత ఒడ్డుపొడుగుగల డిప్టిసూపరెంటెంటే గోపాలయ్య చెయ్యిబట్టుకొని ప్రభుత్వపు విందు గుడుస్తువు రావయ్యా అనిపిలిచాడు. వెనువెంట అందరు పోలీసువాన్‌లో ఎక్కారు. మేఘాలమీదవెగిరింది. ఇన్ని వేలమంది అట్టేచూస్తూ నిర్విణ్ణులై పోయారు.

11.30 గం॥కు కోవూరు తాలూకాఆఫీసులో కావలి మేజిస్ట్రేటుగారు కచ్చేరీతీరడం, గోపాలురెడ్డిగారి కేసువిచారణ నాటకం. 12 గం॥లకు 1 సం॥ కఠినశిక్ష, రు 1000 లు జుర్మానా-

పాంటెన్ పెన్, రు 110 లు రొక్కం, ఉంగరంగూడా సీజ్ చేశామన్నారు.

ఏ క్లాసు అని హిందూవిలేకరి అడిగితే మేజిస్ట్రేటు అది ప్రభుత్వం నిర్ణయిస్తుందన్నాడు.

క్లాసు చెప్పనందున సి క్లాసు ఖైదీక్రిందనే పోలీసువారు ట్రీట్ చేశారు. ఇతర మంత్రులకు ఆయా మేజిస్ట్రేటులు ఏ క్లాసుయిచ్చారు. కాని వీరికిమాత్రం ఏమిలోపజరిగిందో కాబోలు! మౌనం వహించారు. హిందూదేశంలో యీ మేజిస్ట్రేటు ఒక్కరికే క్లాసు నిర్ణయించలేక పోయింది అని పాఠకలోకం చదువుతుంది.

★

సా॥ 7 గంటలకు గూడూరు ప్యాసింజరులో పడుగుపాడు స్టేషన్‌వద్ద ట్రెయిన్ ఆగింది. 3 క్లాసు చిన్నపెట్టెలో సాధారణ ఖైదీని ఎక్కించినట్లు ఎక్కించారు. గోపాలయ్య కాళ్లుచాపుకుంటే చాలదు. పోలీసులుగూడా ఆ చిన్నపెట్టెలోనే.

★

నెల్లూరులో బండిఆగింది. వీర్ని చూడడానికి ఆ రేపనం వచ్చింది. రెడ్డిగారి ధర్మపత్ని కాంతమ్మ, ధైర్యమ ఆనందంతో వీడ్కొల్పింది. నెల్లూరులో అరెస్టయిన యూనాది చోక్కా వెంకట సుబ్బయ్యను గూడా ఆ పెట్టెలో ఎక్కించారు. ఇహా సందేహం లేదు, అధికార్లు గ్రహించి యీ పని చేశారా? అని కొందరన్నారు. నెల్లూరు ప్లాటుఫారం మీదకు తెచ్చిన పూలహారాలనుగూడా పోలీసు చేరనీలు ఆడ్డగించినవి. ఇంత ఎమిమిద అధికార్ల అనుమతితో, గ్రహించలేదు. కాని, కథ సాగిపోయింది.

కాలచక్రం గిర్రున తిరుగు తుంటుంది, నిన్న మంత్రి, నేడు ఖైదీ. నిన్న సెల్యూట్ చేసిన ఆ తోలు చేతులే నేడు శిక్షచెప్పి అధికార ప్రకోపం కనుపరుస్తున్నవి.

సాధింగా నవంబరు 26 తేదీ గూడా మామూలు దినం మాదిరే వెళ్లిపోయింది. భారతమాత మాత్రం కన్నులు దుముకులో నేలుకోనే చూస్తున్నది.

★

గోపాలరెడ్డిగారికి 'ఏ' క్లాసు

కేసు విచారించి శిక్ష చెప్పిన కావలి సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు 'బి' క్లాసు శిఫారసు చేసి జిల్లా కలెక్టరుగారికి పంపినారనీ, తరువాత కలెక్టరుగారు 'ఏ' క్లాసు శిఫారసుచేసి రాయవేలూరు జైలుకు తరలించినారని తెలుస్తున్నది.

—మా ప్రత్యేక విలేకరి.

ధర్మపత్ని అంటే పిన్నలూ పెద్దలూ గౌరవిస్తారు

పవిత్రశీల ప్రదర్శనకూ రసవత్తర ఘట్టాలకూ మీరు సంతృప్తితో స్తుతించేది

విడుదలకు సిద్ధం

డిస్ట్రిబ్యూషన్ వివరాలకు
ఫేమస్ ఫిలింస్ సర్క్యూట్, నెల్లూరు.

— పల్లెలు —

నాయుడుపేట విశేషాలు

చిన్నమాల తుమ్మచెట్ల కేసులో నేరం ఒప్పు కొని శిక్ష వేయించుకోలేదన్న క్రోధంతో కేటుం బాకీ బలరామిరెడ్డికి కల్లెలుకు పర్మిట్ ప్రాప్తా ప్రాప్తా పేరువిడదంతోటే సేవా జోలులో పెట్టుకొని శిరస్తాదు చెవులో యేమోపూరి పర్మి ట్టు యివ్వడానికి లేదని ముగించి పంపించారట. ఎస్టేటుకు నష్టమైనా ఇతనికి కల్లెలు యివ్వకుండా బాధించాలని ఎస్టేటుబుద్ధి లేని నౌకర్లనుకుంటే, ఎస్టేటుకు డబ్బుకట్టకనే పొయ్యిమండించుకోమని అగ్ని దేముడు చెప్పాడట. "కాకి కూసేపోయింది. కరణాడు ఎందేపోయిం"దన్న సామెతగావుంది.

★

అచ్చతీసుకున్న రైతులను పరువూ మర్యాదా లేకుండా నోటికొచ్చినట్లల్లా తిడతాడు మాబుచ్చి శెట్టి. ఈలాంటిపిట్లను ఎల్లకాలం వప్పుకుంటుందా లోకం?

★

ఏరోతవపనితాను జామకొనిపొయ్యే పెనలా కీసను ముద్దికిందకు నీళ్లు దెస్తూ చూడంటున్నా డు పాతానోళ్ల కుర్రోడు. దీన్నే అధిక పెసంగ మంటని ఎస్టేటు శాస్త్రాలు.

★

సాయిబుల పీర్లలో మగసింహాలు పాడుమ కోవడం, కటారివారి గల్లీలో అడపిరమాతలు కత్తులు కటార్లతో వీరవిహారం చెయ్యడమూ మారకుక భటవర్గమునకు వినర్శనాలు.

★

పొద్దుబోయివచ్చిన తపాలా జనానుకు బత్తా యివ్వకపోతే ఇంటికొక కవళం అడుక్కుతిన్నా డట. బత్తాయివ్వకపోతే పస్తుండడం రాజభక్తి గాని యీలా అడుక్కుతింటే ఎస్టేటుకు అప్ర తిష్టగదా అని యీ(రా)గయ్య వాణ్ణినోటికొంద ల్ కాడట. "అమ్మ పెట్టాబెట్టదు అడుక్కుతినా నివ్వదు" అన్న సామెతగా ఉండియిది. అసలు అడుక్కుతిన్న విషయం, తానుతిట్టిన విషయం పైకు రానివ్వవద్దని నోటికి తాళం వేశాడట. కావున పాఠకులు గూడా రహస్యంగానే చదువు కోండి.

—ఒకడు.

★

కోటిరెడ్డి గారికి

తమ హైదరాబాదు ఉపన్యాసానికి మీరో క్కరే బాధ్యులు. రాయలసీమలో ఎవ్వరూ ఆమోదించరు. ఉడతకేల వూళ్లో పెత్తనం అన్న ట్లు మీకెందుకయ్యా ఈ అనవసర ప్రసంగాలు?

—కె. రంగారెడ్డి.

★

ప్రజలకు ఏ స్వాతంత్ర్యమూ ఇవ్వక పౌర సత్వ హక్కుగూడ లేకుండా ఆంధ్రజాతిని కాలి క్రింద తొక్కిపెడుతున్న ఒకసంస్థానంలో శా శ్వత గల కాంగ్రెసు నాయకుడు అందులో M. L. A. మరిన్ని ఆంధ్రకాంగ్రెసు వైస్‌ప్రెసి డెంటుగా వున్న కోటిరెడ్డి గారీమాట మాట్లాడా రంటే ఆశ్చర్యంగావుంది. ఇలా బాధ్యతలేని మా టలు ఇకనైనా కట్టిపెడితే మంచిది.

—చంద్రమౌళి.

★

దర్శివార్తలు

పోతకమూరు చెర్వు తెగేట్లుంటే రైతులుబాగు చేసుకున్నారు. ఎస్టేటు కలకంటున్నది.

దిట్టాలు తయారుచేస్తే ఏం లాభం? అనుభవ ప్రకారం పట్టాలు తయారుచేస్తేగదా రైతుల కొనుపడేది?

వైస్ ప్రెసిడెంట్ గొడవ బోలెడుంది. "జమీన్ రైతు" ఇది సమయంగాదంటది.

—ఒక రైతు.

★

పొదిలె. దర్శి, ప్రముఖులకు

స్వర్గీయ ఇడమకంటి వెంకట్రామిరెడ్డిగారి ఆశయానుసారం డిసెంబరు 14 తాళ్లూరులో వారి సమాధి ఆలయంవద్ద సత్యయుగ రాచకీయ, మత, సాంఘిక అవినాభావ సంబంధధర్మ నిర్మాణసమా వేశం జరుగును. అందరూరండి, తోడ్పడండి.

—నారాయణరావు.

★

తాళ్లూరు

ప్రతియింటా జ్వరాలతో కుల్లిపోతున్నారు. హెల్తువారు క్వైనా సప్లయి చేయించవలెను. ఈప్రాంతంలో ఆస్పత్రిలేదు. బోర్డువారు 3800 జనాభాగల ఈవూర్లో ఒక ఆస్పత్రియినా పెట్ట వద్దా?

—చమిడిరెడ్డి.

★

కోవూరు తా॥కాం॥సంఘం

గత 5 తేది సమావేశమై యుద్ధవమూళ్లు చేస్తున్న ప్రభుత్వోద్యోగుల చర్యను ఖండిస్తూ మున్నగుతీర్మానాలు చేసిరి.

—నూకలపాటి లింకగయ్య.

★

పోతేగుంట

పంచాయితీబోర్డు కాకితాలు దూలాంమీద బూజుబట్టిపోతున్నవి. కొంచెముదింపి దుమ్ము దులిపించవయ్యా!

—యదార్థవాది.

★

గూడూరు

విద్యార్థిసంఘ సమావేశం 19 జరిగింది. జవ్హార్ లాల్ అరెస్టుకు అసమ్మతిని ప్రభుత్వచర్యకు నిర సనను తెల్పుచూ తీర్మానించిరి.

—చినసుబ్బయ్య.

★

సైదాపురం వార్తలు.

వ్యాయామ సంఘం పేరుతో వసూలు చేసిన నూరు రూపాయలు ఏమైంది! స. ఇ. గారూ?

—పౌరుడు

★

యాత్రా స్పెషల్

ముత్తుకూరువారు ఈప్రయత్నం చేస్తున్నం దుకు వందనాలు. వీరికృషికి అందరూ ప్రోత్సాహ మివ్వండి.

—దుగ్గిపిచ్చయ్య.

★

నర్రవాడ.

గత తే 4 దీ పౌరులు సమావేశమై గ్రామ సౌభాగ్య కృషికి గ్రామోద్ధరణ సంఘమును నెల కొల్పిరి. పురమందిరము, గ్రంధాలయము స్థాపిం చవలసినదిగా తీర్మానించిరి. ముఖ్య దినవార పత్రికలను తెప్పించుటకును ఆమోదించిరి. ఈ సంఘానికి శ్రీంగమనాయుడుగా రధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడిరి.

—వెంకటరమణయ్య.

జగ్గయ్యపేట.

తే 10 దీ తాలూకా కాంగ్రెస్‌సంఘ కార్య వర్గ సమావేశం జరిగింది. జవ్హార్‌లాల్ నెహ్రూ శిక్షపట్ల నిరసనము, నిర్మాణ కార్యక్రమము దీక్ష తో సాగించవలెనని తీర్మానించబడినది.

—ఒకవిలేకరి.

★

జగ్గయ్యపేట, బెజవాడ, బస్సులు.

ఈ బస్సులకు కాలణా జాస్తి వసూలుచేస్తు న్నారు. యుద్ధానికని తెలుస్తున్నది. నిజంగా ప్ర భుత్వం ఉత్తర్విచ్చిందా?

—శర్మ.

★

కడపజిల్లా కరువు

అధికవర్షాలవల్ల పండినవరిపంట పాడగుచున్న ది. నిలువెత్తున ఎదిగినజొన్న నేలకొరిగింది. వేరు సెనగకు ధర పడిపోయింది. కొ నేవస్తువులకు ధర పెరిగింది. పంటలు నాశనం, వున్న వాటికి ధరలేదు. కావున కరువువచ్చే పరిస్థితులు కన్పడు చున్నవి. కావున శిస్తులుమజరా ఇవ్వవలెను. కరువుపనులు ప్రారంభించవలెను. లేని చో అశాంతి ప్రబలగలదు.

—ఆదినారాయణరెడ్డి.

★

కల్యాణదుర్గం

4 తేది యస్. రామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన విద్యార్థిసభలో చేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డిగారు విద్యార్థిఉద్యమాన్నిగూర్చి, వారు రాచకీయాల్లో పాల్గొనవలసినఅవసరాలగూర్చిన్నీ, యోగిస్వామి గారు విద్యార్థుల కనీసపుకోర్కెలగూర్చి మాట్లా డిరి.

సభలో జవహరిలాలు, ఆచార్యరంగామున్నగు నాయకుల నిర్బంధాన్ని నిరశిస్తున్నూ, ప్రస్తుత విద్యావిధానం రద్దుజేసి స్వయంపోషక విద్యా విధానంప్రవేశపెట్టమనిన్నీ, బీదవిద్యార్థులకు భోజ నము, ఉచితవిద్య ప్రభుత్వమే యివ్వవలసినదనీ, తీర్మానముజేసిరి.

—ఒ. వి.

★

టెక్కలి

పంచాయితీబోర్డు వైఎలక్షన్‌లో మల్లిపెద్ది రంగారావు కంగ్రెసు సంఘము తరఫున అభ్యర్థిగా నిలిచాడు. అందరూ వారికి సహాయపడండి.

—ఒక ఓటరు.

★

కృష్ణ రైతుఆఫీసు మార్పు

జిల్లా రైతుసంఘ కార్యాలయం పర్వతనేని కామయ్యగారి మేడమీదికి మార్చబడింది.

—కార్యదర్శి.

★

మైలవరం

ఈగ్రామంలో ఆజాద్ యువజనసంఘము గత ఏప్రిల్‌లో ప్రారంభింపబడింది. 1 వ తేదీనుండి వయోజన పాఠశాల జరుగుచున్నది. పాతకార్య దర్శి అవాంతరాలచే రాజీనామా ఇచ్చుటచే కొత్తా రామారావుగారి అధ్యక్షతన వింకోసంగ బడినది. పాత కార్యదర్శి రాజీనామాకు సంతా పము తెల్పడమైనది. జమీందారీ ఏరియాలో భగ వంతుడికంటే ముందు జమీందారువేగిరా సృష్టి స్థితిల యాధికారాలు? దేముడున్నాడు.

—ఒకవిలేఖరి.

★

చీకోలు

మాఅభ్యుదయ రంగనాధాచార్యులు 18 తేది ఆకస్మికంగా మరణించాడు. అయ్యో! చాలమంచి వాడండీ.

—పెంచెలునరసారెడ్డి.

నర్సూస్ ఎక్స్‌ట్రా బోల్డు కాఫీ

రెండు ఉత్తమ పానీయములు

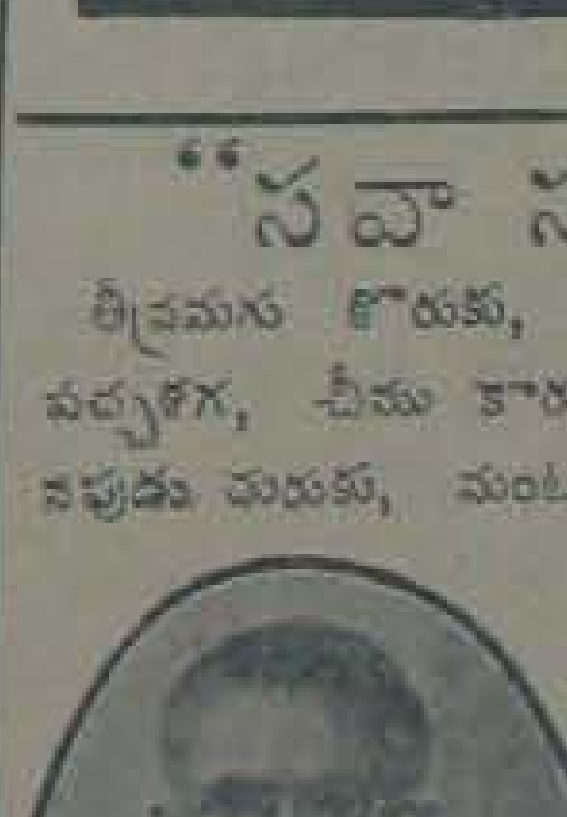

నర్సూస్ బి ఓ పి టీ

నర్సూస్ మాన్యు ఫాక్చరింగ్ కంపెనీ,
సేలం.
దక్షిణ ఇండియా అంతటను బ్రాంచీలు కలవు.
TC-N 1

"సవా సంజీవి"

తీవ్రమగు కొరుకు, బట్టంటు, తెల్లసెగ, పచ్చసెగ, చీము కారుట, మూత్రము వచ్చు నపుడు మంట, మంట, పోటు, మూత్రము

బొట్టు బొట్టుగా పడుట, కండ్లు తిరుగుట, పొత్తికడుపు నరములు బిగియుట, లోపలి పైపుగాని, పైనగాని చిన్న పుండ్లు పుట్టుట, యింకా అనేక విధములైన సవా సంబంధమగు వ్యాధులను హరించును. చర్మముమీద తెలుపు, దద్దురు, తామర మొదలగు అనేకవిధము చర్మవ్యాధులను గ్యారంటీగా హరించును.

30 మాత్రలు సీసా 1-8 రూ 1—0—0
10 మాత్రలు 1—8—0.

డాక్టర్. వి. శాస్త్రి అండుకో.,
ముప్పవరం, పెదచెరుకూరు పోస్టు,
(వయా) ఒంగోలు.

చేసుకున్నవారికి చేసుకున్నంత-

రచయిత:
చుండి జగన్నాధం

★

కారల్‌మార్క్స్ మహాశయుడు - క్రమ క్రమంగా పెట్టుబడి విధానంవల్ల ధనమంతా కొద్ది మందివ్యక్తుల చేతుల్లోనే కేంద్రీకృత మవుతుంది- అన్నాడు. అంతేగాదు. ఇప్పుడు దేశాలే దిగమింగుడై పోతున్నవి - దేశం అనేది యూరపులో లేదు. అఖిరాజ్యాల పలుకుబడి ప్రదేశమా, వారికి వ్యతిరేకమైన ప్రదేశమా లేక తాటస్థ్య ప్రదేశమా అనేదే అమల్లోవుండే యూరపుఖండవిభజన. ఆపెట్టుబడి విధాన ఫలస్వరూపమే ఇదంతా కూడా. యూరపులో జరిగే నేటి భీభత్సనగ్న తాండవం దానివల్ల ఏర్పడిందే. ఈ సంగతి విపులీకరించడమే ఈ వ్యాసం యొక్క ఉద్దేశ్యం.

ప్రజారాజ్య ప్రతిష్టాపనకోసం ఈ యుద్ధం జరుగుతున్నదని ఆంగ్ల, అమెరికను రాజకీయ వేత్తల ధోరణి.

నూతనప్రపంచిక వ్యవస్థను నిర్మాణం చేసేందుకు పూనుకొని నూతన యూరోపియను వ్యవస్థను ఏర్పాటు గావిస్తున్నామని నియంతల వాక్యాలు.

ఇందులో ఏదినిజం?

నిజానికి ప్రజలు అనేవారు సంపూర్ణ వ్యక్తిత్వంగలిగి, చైతన్యంగలిగి శాసనాధికారం గలిగి ఇంతవరకు ఏదేశంలోనూ పరిపాలించలేదు.

కొద్దిపాటినుఖంతో, కొన్నికొన్ని హక్కులతో తృప్తిపొంది పాలకులచేతుల్లో ప్రజలు కీలుబొమ్మలై నడుచుకున్నారు. ప్రజలపార్టీలు, పార్టీ రాజకీయవేత్తలు ఇంతవరకూ పూర్తిగా ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించలేదు.

అందరూ ప్రజలే. లక్షాధికారి, భిక్షాధికారి, ఇద్దరూ ప్రజలే. రాజు, కార్మికుడు ఇద్దరు ప్రజలే. రాజులాశాస్తే నేం, లేక కార్మికులైనా రాజులు లక్షాధికార్ల అధికారానికి పలుకుబడికి లోటు రాకుండా పరిపాలిస్తే నేం ఆంశావకాశే.

ఇదివరకు, ఇప్పుడు

యూరపు ఖండంలోని ప్రజలు ఇంతవరకూ ఎదో ఒకవిధమైన సామ్రాజ్య శాసనం క్రిందనే వుంటున్నారు. రోమను సామ్రాజ్యం పోవుగాక కాథలికు సామ్రాజ్యంపోయి, వర్తక శిఖామణుల సామ్రాజ్యం వచ్చింది.

రోమను పోపు సామ్రాజ్యాల్లో యూరపు ఖండవాసులు పీడితులు. కాని తర్వాత్తు సామ్రాజ్యంలో తాము పాలకులు అనే అహంభావం వారికి గలిగింది. యూరపుఖండం అంతా శాసన కర్త. ఆసియా, ఆఫ్రికా ఖండాలు భానిసలు.

యూరపు కొంపకే—

ఆసియా ఆఫ్రికాలబలిదానం

యూరపుఖండపుపారిశ్రామికాధివృద్ధి, ఔన్నత్యంకోసం, ఆసియా ఆఫ్రికాల దేశాలు బలియై పోయినవి.

యూరపు ఖండవాసులు అందులో భాగస్వాములైవుండి, సౌఖ్యం అనుభవిస్తూ, తమ సౌఖ్యానికి, తమ యజమానులైన వర్తకప్రముఖుల ధనరాసులకు, ఎవరి చీమురక్తం చెమట కారణమై సాయో వారాలోచించలేదు.

తమ హక్కులకోసం, సంస్థ లేర్పరచుకొని యూరోపు ఖండపు కష్టజీవులు పోరాడిసారు, కొంతవరకు జయంపొందినారు.

కథ అడ్డం తిరిగింది

ఇంతలో రష్యావిప్లవం వచ్చింది. యూరపు కార్మికలోకంలో సంచలనం ఆధికమైంది. యూరపులోని కష్టజీవులంతా ఏకమై యూరపియను కార్మిక రాజ్యప్రతిష్టాపన కేష్టామనుకున్నారు.

★

ఇంతలోనే మళ్లీ కథ అడ్డం తిరిగింది. తమ అశాసౌధాలన్నీ కూలిపోయి, కార్మికుల అధోగతి జరిగింది.

కారణం? ఫాసిజం, నాజీతత్వం- దానికి కారణం- చరిత్ర గర్భంలో దాగి వున్న ఆసియా, ఆఫ్రికాలే—

ఆఖండాల్లో పలుకుబడి, రాజ్య భూభాగం కావాలనిగదా హిట్లరు, ముసోలిని, ఫ్రాంకోలు కోరేది?

★

అందుకోసం మారణహోమం- కొండవతూరి- ప్రారంభమైంది.

యూరపు ఖండపు ప్రజలు ఇందులో బలిగా వలసి వచ్చింది.

కర్మఫల ప్రాప్తి

ఆసియా, ఆఫ్రికాలవీడవలో భాగం పంచుకున్నందుకు యూరపు ఖండవాసులే శిక్షననుభవిస్తున్నారు.

ఈ సమస్య పరిష్కారమైతేగాని, యూరపు ఖండపు ప్రజలు హాయిగా బ్రతుకలేరు. సామ్రాజ్యంకోసం పెనగులాట వున్నకాలం శాంతి కల్పదు.

తర్వాత?

అయితే ఆసియా, ఆఫ్రికాల నిలువుదోపిడి సాపిచేస్తే యూరపుఖండంగతిఎట్లా? అనేప్రశ్న రావచ్చును.

ఒక దేశాన్ని దోచిపీడిస్తే నే మరొక దేశప్రజలు బ్రతుకగలరు అనేఅభిప్రాయం తప్పు.

అన్నిదేశాలవారుకలసి ఆలోచించుకుని, ఎవరికి ఏదిలేదో వాటిని సర్దుబాటు చేసుకుంటే ఏర్పాట్లు చేసుకోవచ్చు.

మార్గం

అంటే యూరపుఖండంలోనిప్రజలు మేల్రాని సామ్రాజ్యకాంక్షను అంతరింపచేసి, శాసనకర్తృత్వాన్ని తాము వహిస్తేతప్ప, వారిల నూతన వ్యవస్థానిర్మాణాన్ని ఠీకొనడం సాధ్యంకాదు.

అంటే యూరపులోని రాజ్య పరిపాలనా విధానంలో ఎంతో మార్పుగలుగవలె. ప్రముఖ వర్తకశిఖామణులు ఈమార్పు కలుగనిస్తారా?

వాళ్లకూ తెలిసివచ్చింది

వాళ్లకుకూడా తెలివివచ్చిందిప్పుడు. పెట్టుబడిఆసే దేవత దయ్యమై, భూతమై యూరపు ఖండాన్ని పీడిస్తున్నది. సామ్రాజ్య శాసనంవల్ల పీడితులేగాక, వారికంటే అత్యధికంగా పాలకులే భయోత్పాతంలో బడవలసివచ్చింది.

యుద్ధానంతరం గెల్చొందిన ఇంగ్లండు, అమెరికాల పెట్టుబడిపాలకుల వైఖరిపై ప్రాపంచిక భవిష్యత్తు ఆధారపడివుంటుంది. వాడిలే గెలిస్తే ఇక చెప్పవక్కర్లేదుగదా లోకం ఏరీతిగా వుండబోయేది?

యూరపుప్రజల కర్తవ్యం.

ఏది ఎట్లయినా యూరపుఖండపు ప్రజలు నిద్రమత్తువదిలి లేచి, సామ్రాజ్యాశాసనాన్ని అంతరింపజేయడంలో ఆసియా, ఆఫ్రికా వాసులకు సహాయకారులైతేగాని ఉత్తరోత్తర వారికి క్షేమం లేదు.

జపానులో అధికారం ఎవరిది?

ప్రతిదేశంలోనూ యూరపుఖండంలో ప్రధానమంత్రి తన అభిప్రాయాలను స్పష్టపఱచి, దానిపై ప్రధాని పదవిని పొందుతాడు. కాని యూరపును పారిశ్రామికంగా అనుకరించిన జపానులో అట్లాకాదు. తన అభిప్రాయాలను మఱుగు పఱుచుకుంటేనే తప్ప ఎంతగొప్ప వ్యక్తియైనా ప్రధానమంత్రి కాలేడు. ఆ తర్వాతైనా అతి జాగ్రత్తగా మాట్లాడితేనేతప్ప అతని మెడమీద తల నిలవరంకష్టం.

జపాను ప్రధాని ప్రిన్స్ కనోయీ ఉదారాభిప్రాయాలు గలవాడేనట. అంతర్జాతీయ వ్యవహారం కలిగి, ప్రజాతంత్రపద్ధతి అంటే చాలా ప్రేమించేవాడేనట. యువకుడుగా వున్నప్పుడు అమెరికాకు వెళ్లి, ఆదేశంలో ప్రజాతంత్ర పారమార్థ్యాన్ని పొందడానికికూడా ఆకురత పడినాడట.

కాని జపాను రాజవర్గం ఆతనికి సిలవీయలేదు. రాజకిటుంబానికి సన్నిహితబంధువై యుండి, జపాను రాజ్యపాలనకు అధిపతి కాగలిగే వాడు అట్లాదేశాలు తిరగడానికి వల్లపడుతుందా?

★

ఇంతకుముందు వకపారి 1937-38 లో ప్రధానిగా వున్నపుడు చైనా-జపాను యుద్ధంవల్ల కనోయీకి చాలా కలతకలిగింది. జపానువారు చేసేది దుర్మార్గమని తన అభిప్రాయం. కాని ఆమాటచెప్పడానికి ఎవరికీ, ఎంతగొప్పవారికైనా జపానులో సాహసంచాలదు.

★

ప్రధానిగాదు గదా, జపానులో చక్రవర్తికి కూడా ఆపరైన అధికారం లేదు.

సైన్యం, నావికాబలం- ఇవి రెండు జపాను దేశానికి నిక్షిప్తమైన శాసనకర్తలు.

ఆసియాఖండంలో ఇప్పుడు చైనా తర్వాత ఇండియాసమస్య పెద్దదైవున్నది. ఈ సమస్యపరిష్కారమైతే, సర్వస్వతంత్రులుగా, నిండు వ్యవయంతో వాటిశక్తిని ఠీకొనడానికి ఇండియా ప్రజలు పూనుకుంటారు.

యింగ్లండు ప్రజల్లో ఇండియాపట్ల ఇటీవల ఇవిపరకటికన్నా ఎక్కువసమముఖత వీర్పడింది.

ఇండియావంటి దేశాలు స్వతంత్రం పొందడం యూరపుఖండవాసులకు క్షేమకరం. యుద్ధమనే అహంతాన్నికి కారణమైన సామ్రాజ్య వ్యవస్థ అంతరించిపోతుంది.

భవిష్యత్తు.

ఇతరదేశాలమీద ప్రతీకారం పోయినతర్వాత తమదేశాలనే ఆర్థికంగా పునర్నిర్మాణం చేసుకొని, సోదరరాజ్యాలతో మైత్రితో మెలగి కాలం గడుపుటనే ఆలోచనవస్తుంది.

కనక ఇండియా స్వతంత్రం పొందడంవల్ల, యూరపుఖండ శాంతికి పోపాపజేస్తుకుంటుందనడంలో అతిశయోక్తి ఏమీలేదు.

★

సామ్రాజ్య తత్వంపోతే, ప్రపంచ పునర్నిర్మాణం ఏపద్ధతులమీద జరుగవలసి వుంటుంది - అనే విషయం వచ్చే వ్యాసంలో విపులీకరించబడుతుంది.

—

—బాల్కను రాజ్యాల చరిత్ర—

యుద్ధంమళ్ళి సమీప ప్రాచ్యప్రాంతాలకు వ్యాపించే సూచన లగుపడే ఈసమయంలో, గ్రీసు పోరాటంలో టర్కీవైఖరి పైన అంతా ఆధారపడివుంటుంది. బల్గేరియా చర్యపైన టర్కీచర్య ఆధారపడుతుంది. యుగోస్లేవియా వైఖరికూడా ముఖ్యంగా గణనీయమైనది. హంగరీ, రుమేనియా, స్లోవేకియాలు అప్పుడే త్రైరాజ్యసంధిలో చేరినవి. తతిమ్మా దేశాలేమంటవి? వీటిపరస్పరసంబంధాలెట్టివి? దిగువను అవన్నీ వివరింపబడియున్నవి.

గ్రీసు

గ్రీసుదేశం పూర్వం గొప్పసామ్రాజ్య వైభవంతో తులతూగెంది. కాలచక్రం తిరిగిపోయి, టర్కీసామ్రాజ్యానికి పాదాక్రాంతమయిపోయింది. 19 వ శతాబ్దం ప్రథమపాదంవరకూ టర్కీరాజ్యభాగంగా నేవుండింది.

గ్రీసు స్వతంత్రదేశమైనతర్వాత బల్గేరియాతో పోట్లాటవచ్చింది. అప్పటి ఆస్ట్రియా-హంగరీ సామ్రాజ్యసహాయంతో గ్రీసుమీద, ఇప్పటి యుగోస్లేవియాకుచెందిన అప్పటి సెర్బియామీద బల్గేరియా కత్తిగట్టింది. కాని చివరకు బుకారెస్టు సంధిప్రకారం, బల్గేరియా, ఏజియన్ సముద్రంలోని మంచి రేవుపట్టణాన్ని గ్రీసుకు కోల్పోవలసివచ్చింది. అందువల్ల గ్రీస్అంటే బల్గేరియాకు అప్పటినుండీ ఆగ్రహకారణం ఏర్పడింది.

అదీగాక గతమహాసంగ్రామానంతరం మిత్రమండలివారు గ్రీసుస్వాధీనంలో మిలిటరీ కారణాలవల్ల మెసిడోనియాను ఇంత కొంతప్రదేశాన్ని తీసుకవచ్చారు. అక్కడి సరిహద్దుప్రాంతములో 16 వేలమంది బల్గేరియన్లున్నారు. వాళ్లను గ్రీకులు అణచివేస్తున్నారని బల్గేరియా ఫిర్యాదు.

ఇదిగాక 18 వేలమంది ఆవతలి సరిహద్దుప్రాంతంలో అల్బేనియనులున్నారు. వాళ్లను అన్యాయంగా గ్రీకులు అణచివేస్తున్నారని అల్బేనియా తరఫున ఇటలీ ఫిర్యాదు.

యుగోస్లేవియా

ఇది గత యుద్ధానంతరం మిత్రమండలివారిచే సృష్టింపబడినదేశం అనివరకటి సెర్బియా, మాంటినీగ్రోలు ఒకటిగా కలుపబడినవి. దీనికి ఇటలీకి మధ్య ఆడ్రియాటిక్ సముద్రం యున్నది. నేలమీదగూడ ఇటలీతో సరిహద్దుప్రాంతంవున్నది హంగరీ హానుహార్టులో, ఇటలీదబ్బుతో బల్గేరియను హంతకుడు యుగోస్లేవియారాజైన అలెగ్జాండరునూ ఫ్రాన్సులో చంపినసంగతి యుగోస్లేవియా మరచిపోలేదు.

1934లో యుగోస్లేవియారుమేనియా, టర్కీ, గ్రీసులు కలసిపరస్పర సహకార సంధిని చేసుకున్నారు. ఇందులో హంగరీ, బల్గేరియాలు కలవమన్నారు. మాకు అన్యాయంజరిగింది, న్యాయంగా మాకురావలసిన దేశప్రాంతాలుపరులకు పోయినవి. కనక ఆని పచ్చేవరకుమీబాల్కను సంధిలోకి మేం రాము- అన్నవి.

హంగరీ, బల్గేరియా, రుమేనియా

అప్పటినుంచీ బాల్కనురాజ్యాలలో పరస్పరం ఈర్ష్యలు ప్రారంభించినవి. ట్రాన్సిల్వేనియా ప్రాంతరి మాకురావలెనని హంగరీఅన్నది. దక్షిణ డొబ్రుడ్జాప్రాంతం మాకు చెందవలసినదేనని బల్గేరియా అంటూవచ్చింది.

హంగరీని ఇటలీదేశం రెచ్చగొట్టింది. రుమేనియాను ఆంగ్లదేశం పపోట్టుచేసింది. ఇట్లావుండగా యుగోస్లేవియాలో క్రమంగా హిట్లరు ప్రాబల్యం సంపాదించుకొని హంగరీని ప్రోత్సహించాడు. అల్బేనియా ఇటలీకి స్వాధీనమైనతర్వాత యుగోస్లేవియా ఇటలీమాటను జవదాటి ప్రయోజనంలేదని మాట్లాడక వూరుకున్నది.

అదీగాక ఈరాజ్యాలతో ఇటలీ జర్మనీలు చాలావ్యాపారం నడుపుతూవచ్చారు. వ్యాపారంద్వారా గాఢమైన రాజకీయ సంబంధాలు ఏర్పడడానికి అవకాశంచిక్కింది.

చివరకి, రుమేనియాను తృపరంచేసి హంగరీని బల్గేరియాను సంతృప్తిపరచి, తర్వాత దిక్కులేని రుమేనియానుకూడా ఇటలీ, జర్మనీలు తమ పిడికిటిలోకి తెచ్చుకున్నవి.

తమలోతాము కలహించుకున్న కారణంవల్ల తాత్కాలిక రాజ్యలోభవల్ల బాల్కను రంగమంతా అక్షరాజ్యాలకు విచ్చలవిడిగా విహరించేందుకు అవకాశం ఏర్పడింది.

బల్గేరియా, యుగోస్లేవియాలు ఇప్పుడేం చేయబోతున్నవో?

—

సుబాసుబాబుగారి కేసు

వీరు అస్వస్థతచే కోర్టుకు రాజాలనందున రక్షణచట్టంక్రింద వీరిపై తేబడి యుండిన కేసు విచారణ వాయిదా డిసెంబరు 6 తేదికి వేశారు.

—

ఆంధ్ర నవయుగవారము,

కాకినాడ కాలేజీవిద్యార్థులు డిసెంబరు 17 నుండీ 23 దాకా ఆంధ్రనవయుగవారాన్ని జరపదలచుకొన్నారు.

—

విద్యార్థులకు మిలిటరీ శిక్షణలేదు.

యూనివర్సిటీ విద్యార్థులకు మిలిటరీశిక్షణ ఇవ్వవలెనన్నవారి కోరకు తుపాకులు వగైరా ఆయుధాలు సప్లయిచేయించవలె. ఇది ప్రభుత్వానికి అసమ్మతం. అని మిలిటరీ ట్రెయినింగ్ సబ్ కమిటీవారు నిర్ణయించారు.

అన్నదమ్ముల సంవాదం

రణక్షేత్రకు ప్రవాసం చాలంటాడు రాజా (షేరాజు). కాదు...మరణదండనయే సరియైనశిక్ష అంటాడు భానుసింహా (కుటుంబరావు). —మీరాబాయిలో

పోస్టలు కంప్లయింట్లు

అల్లూరు పోస్టు.

గాడిదలదిన్నె గ్రామానికి కొత్తగావచ్చిన పోస్టుజవాను సరిగ్గా రావడములేదని కంప్లెయింటుచేస్తున్నారు.

మైపాడు పోస్టు.

సీతాయపాటికండ్రిగ పక్కు ఆనందకృష్ణమూర్తిగారంపే జమీన్‌రైతుపత్రిక పొగడకొవ్వకండ్రిగలో ఎవరిచేతికో ఇచ్చిపోతున్నాడని కంప్లయింటు చేస్తున్నాడు.

పెదఅలవలపాడు.

అక్టోబరు 3 వ తేదీన పక్కా సెంటు పోస్టుమెన్ సెలవులో వెళ్ళినాడు. బదిలీగావచ్చినతను అక్టోబరు 7, 10, 14, 17, 21 తేదుల రీట్లలో గుంటుపల్లికి రాలేదని కరణం శంకరయ్యగారు కంప్లెంటుచేస్తున్నారు.

మైలవరంపోస్టు.

మైలవరానికి 2 మైళ్లలోవుండే వంగిగామకు పాద్యోజమీన్‌రైతుపత్రిక సక్రమంగా చేర్చడంలేదని ఇతరులకు చదవడానికిస్తున్నారని మా చందాదారు వ్రాసున్నారు.

★

పైవిషయాలు పోస్టల్ డిపార్టుమెంటువారు విచారించి సక్రమంగాచేర ఏర్పాటు చేయించవలసిందిగా కోరుచున్నాము.

—జమీన్‌రైతు మేనేజరు.

విషాలు - విరుగుళ్లు.

గంధకవిషానికి నేతిలో ఆవుపాలువేసివ్వడం విరుగుడు.

ఇంగువవిషానికి దానిమ్మరసంలో శాదము జీరుదు, నీళ్లు కల్పిఇవ్వడం విరుగుడు.

జొంకపాలకు పెరుగన్నము, తంగేడు విరుగుళ్లు.

గానుగపిండికి నూనె విరుగుడు.

మానెకు మొగిలిచెండ్లరసం విరుగుళ్లు.

తాటిముంజలకు మామిడికాయ విరుగుడు.

తాటిపండ్లకు గంజివిరుగుడు.

జామపండ్లకు సోపు విరుగుడు.

నిమ్మపండ్లకు ఖర్జూరం విరుగుడు.

అనుములకు గంధం విరుగుడు.

వేరుసెనగలకు బెల్లం విరుగుడు.

తెగడకు తుమ్మచెక్క విరుగుడు.

మన్నానికి తిప్పతీగె విరుగుడు.

వాయుకు చనుబాలు, కొత్తిమెర విరుగుడు.

కరక్కాయకు నెయ్యివిరుగుడు.

ఉశికకు తేనె, ఆవాలువిరుగుడు.

గాడిదగడపకు వన్నీరు, పాలకము విరుగుళ్లు.

నక్కలకు చింతపండు విరుగుడు.

—

పకపకల్కు

తండ్రి:- ఒరే అబ్బాయ్! రైలుకు టయిమయింది. నిద్రలేవరా!

కొడుకు:- పోనాన్నా, వాకుటయిమైనాక లేస్తాను.

★

టీచర్:- అబ్బాయ్ నూరు తేగలను వల్లరుతింటే ఒకొక్కరికి ఏమొస్తుంది?

స్టూడెంట్:- సార్ ఓర్చుకోలేనంత కడుపునొప్పి.

★

భర్త:- (భార్యతో) ఏమే వంటయిందా అని కొన్నిమారులడిగినా బదులు చెప్పవు?

భార్య:- మాఅమ్మ యింతికుముందే వచ్చియుండి మీరు మాటంటే బదులు చెప్పవద్దన్నాది.

యస్. వెంకటశేషయ్య.

జమీందారీలలో

మాడుగుల కొండజాతుల సభ

నవంబరు 12 తేదీన ఉదయం 10 గంటలకు శ్రీ ర. వెంకటేశ్వరశర్మగారి అధ్యక్షతన మాడుగుల కొండజాతుల మహాసభ దిగ్విజయంగా జరిగినది. ఈ క్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడినవి.

కొండజాతుల క్షేమమునకై యోగక్షేమ సంఘము ఏర్పాటు చేయడమైనది. ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘమువారి సూచనల ప్రకారం వీరు నడుచుకొంటూ పని చేయుచుందురు. (2) ఎస్టేటువారి యుద్ధఫండుకోసమని ఎకరాకు అర్ధ రూపాయ, సర్కారు యుద్ధఫండుకోసరమని యకరాకు రూపాయ వసూలు చేస్తూ ముఠాదార్లు ఈసొమ్మును సర్కారుకు పంపడంలేదని తెలుస్తున్నది కనుక ఇందువిషయమై సర్కారువారు వెంటనే విచారణ చేయవలెను. (3) జవాబా లెఖలు వేసినందుకు ఫీసుకింద ఇంటింటా ముఠాదార్లు 2 అణాలు వసూలు చేయడం అన్యాయము. తిరిగి వెట్టీలు చేయమని రాజలాంఛనములిమ్మని కొండవారిని ముఠాదార్లు బలవంతము చేయడం అక్రమము.

సభ సాయంకాలం 6 గంటలకు ముగిసినది. కొండవారి ఇబ్బందులన్నిటినీ చోడవరం మేజిస్ట్రేటువారు సానుభూతితో ఆలకించి సర్కారుకు రిపోర్టు పంపుతామన్నారు. 13 వ తేదీన శ్రీ శర్మగారు ఎలమంచిలిలో సబ్ కలెక్టరుగారిని కల్సుకొని ఒంటెలమామిళ్లవద్ద కొండప్రజల ముఠాదార్లయొక్క జాయింటుసభను జరిపించి ముఠాదార్లను హెచ్చరించవలసినదని విన్నవించినారు.

★

మునగాల ఎస్టేటులో మళ్లీ పేచీలు

ఈఎస్టేటులో తిరిగి దౌర్జన్యాలు ప్రబలుచున్నవి ఇనాములన్నిటికీ ఆజుబాజు భూముల ప్రకారం శిస్తునిర్ణయించి పట్టాలిచ్చేట్టు రాజీషరత్తుల్లో వుండగా మాదిగవారి ఇనాములుమాత్రం దానిలో చేరవని వారిమీద దావాలుకేసి ఎక్స్‌పార్టీ డిక్రీలు పొందివున్నారు. కాని, మాదిగఅని ప్రత్యేకంగా షరత్తుల్లో లేకపోయినా "చాకలి మంగలి కుమ్మరి పౌరోహిత్యం మున్నగు నౌకరీ ఇనాములు" అనేషరత్తుల్లో వున్నప్పుడు మాదిగఇనాం చేరదని చెప్పడం హాస్యాస్పదం ఇప్పుడు దావాలకైన ఖర్చులతో సహా ఇస్తే పట్టా కిస్తానంటాడు. అసలుదావా చేయడమెందుకు? ఖర్చులు నెత్తిన వెయ్యడమెందుకు? చివరకు సగం ఖర్చులివ్వడానికిగూడ నౌకరి ఇనాందార్లు ఒప్పుకున్నప్పటికీ జమీందారు తిరస్కరించి కూర్చున్నాడు. ఈ మధ్య డిక్రీపొందిన ఇనాముల్లోకి జమీందారు మనుష్యులు తప్ప మరెవ్వరు పోగూడదని ఎక్స్‌పార్టీగా 144 వ సెక్షను తెచ్చుకున్నారు. ఈ భూముల్లో ఇనాందార్లు వారివద్ద కౌలుకు తీసుకున్నవారు, పైర్లు వేసుకొని పండించుకున్న తర్వాత వాండ్లను ప్రవేశించ గూడదనడం ఎంత న్యాయమో చూడండి.

శాయాపురంలో 5 గురు స్త్రీలను అరెస్టుచేసి కేసుపెట్టి 25 మైళ్లు వాయిదాలకు త్రిప్పి త్రిప్పి చివరకు కేసుతీసేసారు. ఇలాంటివి ఇంకా ఎన్నో జరుప నున్నట్లున్నారు.

★

రాజాగారి అపీలు త్రోసివేశారు

హైకోర్టులో అక్టోబరు 25 వ తారీఖున వాగినేని వెంకయ్యగారిమీద వెంకటగిరి రాజాగారి అపీలు త్రోసివేసినారు.

★

వింజమూరు

ఈ ఎస్టేటులో అనాదిగా కొండనుంచి కట్టె కంప వగైరాలు తెచ్చుకోడానికి రైతులకు ఎస్టేటువారి ప్రత్యేక అనుమతి ఏమీ లేకుండానే వుండింది. కాని ఈమధ్య హైదరాబాద్ జే. మహీగిరిగారు ఈగ్రామాదులను కొన్నతరువాత రైతులకు కట్టె, కంప, మట్టి వగైరాలన్నిటికీ పన్ను చెల్లించి ఎస్టేటువారి ప్రత్యేక ఉత్తర్వు మీదనే తెచ్చుకోవలసినట్లు ఏర్పడింది. దానిమీద రైతులకు ఎస్టేటుకు తగాదావచ్చి నవంబరు 20 వ తేదీన గణపం వెంకట్రెడ్డి, ఎల్లాల కొండారెడ్డి మొదలగు 18 మందిని ఎస్టేటువారు అరెస్టు చేయించారు. నవంబరు 22 నుండీ రెండు మాసములదాకా 144 వ సెక్షను అమలులో పెట్టబడింది.

★

కురుపాంలో

విశాఖపట్నం జిల్లాలో చేరిన కురుపాం ఎస్టేటు నేటికి 14 సంవత్సరములు కోర్టుఆఫ్ వార్డ్సులోనుండి ఆగస్టు 22 వ తేదీన మళ్లీ శ్రీ రాజావారికి వచ్చినది. కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్సులో పొందిన డిక్రీలకు చాలినంత తక్కువ మొత్తమును పుచ్చుకొని ప్రజలను బాధించకుండా రాజావారు వ్యవహరిస్తున్నారు. ఇటీవల 2 వేలు 12 వందలు రూపాయలు మొత్తముగల డిక్రీలను సగభాగానికీ, మూడోభాగానికీ పరిష్కారం చేసుకొన్నారు. అందువల్ల రాజావారిఎడల ప్రజలు సుముఖులై సంతృప్తులైయున్నారు.

—ఒ. వి.

✶

కొత్త దిట్టాలు

వెంకటగిరిఎస్టేటు అన్ని తాలూకాలలోను, కొత్త దిట్టములు, పట్టాలురాయడానికి కొత్త నౌకర్లను నియమించి తాశీల్దార్లు పోటాపోటీలుగా పని చేయిస్తున్నారట. మూలవిరాట్ ముస్తికి పోతూవుంటే ఉత్సవిగ్రహాలకు పూరేగింపన్నట్లు వీరికిశాలగతి ఏమిటో ఇకమీదగాని తెలియదు.

—ఒకవిలేఖరి.

✶

మందసా

పాతదివానుగారుపోయి కొత్తవారు లక్ష్మీనారాయణ పట్నాయక్ గారువచ్చారు. వచ్చినవారంరోజుల్లోనే రైతులను పిలిపించి వెంటనే రసుములు కట్టమన్నారు. రిమిషన్ ఇప్పించమని రైతులు కోరినారు. దివాన్‌గారు నిర్లక్ష్యంగా రైతులను దివాణంలోనుంచి పంపించేశారు.

—ఒకరైతు.

✶

రిపేరయిన చెర్వులు

నెల్లూరు, పల్లూరు చెర్వులు ఈసంవత్సరం మరమ్మత్తు అయినవని అనిపించారు. అందుకనే కాలోలు ఇంతవరకు వాటిలో నీళ్లులేవు. 50 రూపాయల తరాలు—ఏమిన్యాయం!

—ఒక రైతు.

అవి - ఇవి

లేనిపోని మనోదుఃఖమును కల్గించుకోవడం చాలప్రమాదకరం. దానివల్ల కొన్నివ్యాధులు—అజీర్ణరోగము, గుండెమంట ఇంకా ఇత్యాది ఇతరవ్యాధులు కల్గుతవి"

అని అమెరికన్ శాస్త్రజ్ఞులంటున్నారు. 30 సంవత్సరముల ముదుసలి, ఒకవాడు హఠాత్తుగా తన కూలీవాడొకడు గుండెలగిలి చావడం చూచి, విభ్రాంతపోయి, మిక్కిలిగా కలవరిపోయాడట. ఆ మనోవేదన నెపంగా అతనికి గుండెమంటవ్యాధి సంప్రాప్తించింది.

'సంహారంగుట్టు, వ్యాధిగుట్టు' అనే సామెతను పొర్లోలి తనవ్యాధిని భార్యకుసైతము తెలియపరచకుండా అతను కప్పిపుచ్చుతుండెనట. వ్యాధి మరీఎక్కువైనందున ఆస్పత్రే అతనికి ఆహ్వానమంపింది. డాక్టర్లు పరీక్షించగా అతని గర్భాశయము పూర్తిగా చెడిపోయియుండినదట.

పాఠకులు ఈ విషయాన్ని చూచి విభ్రాంతిపోకండేం!

★

జరుగుతున్నది కలియుగం. ప్రతిసంవత్సరం క్రూరత్వం ప్రబలడమేగాని తగ్గడంలేదు. ప్రతిదినము పత్రికాముఖంగా నేటి ప్రపంచ మహాసంగ్రామములోనైతేనేమి, భూకంపం ఇత్యాది ఆకస్మికాపాంతరాలవల్లనైతేనేమి, హత్యలు మొదలైన క్రూరకృత్యాలవల్లనైతేనేమి ఎన్నియో వేలప్రాణుల దండపాణిని సందర్శించినట్లు కంట్లార చూడడంలేదా?

ఇంతెందుకండి. 1938 సంవత్సరంలో సింధు రాష్ట్రంలో హత్యలు 168. అదేసంఖ్య 1939 లో 414 కు పెరిగింది. సంవత్సరాలు గడచేకొద్దీ ప్రపంచంలో క్రూరత్వంయొక్క నగ్నతాండవం ఎలా అభివృద్ధి అగుచున్నదీ ఈ విషయంవలన విస్పష్టమవుతుంది.

★

ఊదారంగుగల్గిన నాలుక ఒకఅమ్మాయికి వుండడం చూచానని అల్మోరాజిల్లాలోని ఒక డిస్పెన్సరీ మెడికల్ ఆఫీసరంటాడు.

ఒకానొకసమయంలో ఆఅమ్మాయి జీర్ణాశయవ్యాధితో బాధపడుతూ చికిత్సకు ఈ డాక్టరు వద్దకు వచ్చిందట. ఆయన అమ్మాయి నాలుకను పరీక్షించుటకై తెరువమన్నాడు. నాలుకంతా ఊదావర్ణముగా నుండడంచూచి డాక్టరు భయపడి "అమ్మాయీ కాపీయింగ్ పెన్సిలు ఏమైనా నోటిలో పెట్టుకున్నావా?" అని అడిగాడు. "లేదండీ" అందిఅమ్మాయి.

ఆపిల్ల తల్లిదండ్రులను ఆవల విచారించగా పుట్టుకనుండీ ఆపిల్లకు నాలుక ఊదారంగుగనే వున్నదని చెప్పారు. ఆఅమ్మాయికి సుగంధ ద్రవ్యములుతింటేమాత్రం నాలుక కొంచెమునొప్పిగా నుంటుందట. ఈడాక్టరు తన 7 సంవత్సరాల వైద్యవృత్తిలో ఇలాంటిస్పష్టిచిత్రాన్ని సందర్శించడం ఇదే ప్రప్రథమమంటాడు.

★

మొట్టమొదటి విమానప్రయాణం 1903 డిసంబరు 15 తేది. ఇది కిటీహాక్ వద్ద జరిగింది. దీన్ని చేసినవాడు ఆర్విల్‌రైట్. ఈమొట్టమొదటి ప్రయాణం జరిగింది 12 సెకండ్లపాటుమాత్రమే. అనాడే ఆర్విల్‌రైట్, అతనిసోదరుడు విల్‌బర్ రైట్ మరి 3 సార్లు విమానంలో ఎగిరారు. ఆనాటి చివర ప్రయాణం 59 సెకండ్లు జరిగింది. దానిలో గంటకు 30 మైళ్ల వేగంతో వస్తున్న ఎదురుగాలిలో 860 అడుగులు ప్రయాణంచేశారు అనాడు చాలదలిగావుంది. విమాన ప్రయాణాన్ని చూడ్డానికి చాలకొద్దిమంది మాత్రమే వచ్చారు.

★

క్షయ వ్యాధిని నివారించడంలో తెల్లకాయ చాల అమోఘంగా పనిచేస్తుందని వైద్యశాస్త్రప్రవీణులంటారు. తెల్లకాయ చాలా మంచి వస్తువు. ప్రతిదినము కరివేపాకు, తెల్లకాయలు కలిపిచేసిన పొడిని ఆహారములో తీసికొనిన అజీర్ణ వ్యాధిని పోగొట్టుటలో సాయపడును.

జగమెరిగిన బ్రాహ్మణునకు జందెమెందుకన్నట్లు "ఉల్లికేసినచోట తల్లిఅయినా చేయదు" అనే లోకోత్తరమైన సామెత ఎవ్వరెరుగరు?

★

చైనీయులు పక్షిగూళ్లను తింటారట. ఈ గూళ్లు మామూలుగా పుల్లలతో కట్టినవికావు. చైనాలోగల పక్షులు జిగురులా వుండే తమ ఉమ్మితో స్పాంజివంటి పదార్థాన్ని తయారుచేసి దానితో గూళ్లను కట్టుకొంటాయి. గుహలగోడలమీద, కొండచరియలమీద, ఈ పక్షులు సాధారణంగా తమ గూళ్ళను కట్టుకొంటాయి. పైనుండి తాళ్ళమీదుగా క్రిందికిదిగి ఈగూళ్లను తీసుకపోతూవుంటారు. నీళ్లలోకదిగి కొంతసేపు నానబెట్టినమీదట ఇవి మెత్తగా అయిపోతాయి అపుడు వీటిని కూరవండుకొని తింటారట. సంవత్సరానికి 3 సార్లు ఈవేట జరుగుతుందట.

—

ఎందుకీ పోరాటం

యుద్ధంపట్ల, బ్రిటిషు ప్రభుత్వంపట్ల భారతదేశంయొక్క నిశ్చితాభిప్రాయాన్ని స్పష్టంగా తెల్పడానికే కాంగ్రెసుసంస్థ సత్యాగ్రహానికి పూనుకున్నదని రాజాజీ ప్రకటిస్తున్నాడు.

బ్రిటనుకు అమెరికా నావలు.

6 క్రూయిజర్లు, 100 డిస్ట్రాయర్లు, 3 యుద్ధనౌకలు, అమెరికానుండి కొనవలె, లేదా అద్దెకైనా పుచ్చుకోవలెనని, బ్రిటిషు ప్రభుత్వం సంకల్పించినది.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

నమ్మకమగు బంగారు, వెండి నగల వర్తకులు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడియున్నవి. లేనివి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును

జె. రామయ్యగారి

బిడ్డల లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధి నివారిణి.

అద్భుత ఫలితము.

గ్యారంటీ యివ్వబడును.

నెలమందు రు 4—0—0 లు మాత్రమే

వైద్యవిద్వాన్ జొన్నలగడ్డ రామయ్య & సన్స్ బ్రోంపరాజావారివీధి, నెల్లూరు.

జమీన్ రైతు

29-11-1940

ఇండియా సమస్య.

చివరకు సత్యాగ్రహంరానేవచ్చింది. గత్యంతరంలేక ఆత్మగౌరవాన్ని నిలువ బెట్టుకోవడానికి భారతజాతికి కన్పించినదీ సాధనమొక్కటే.

శాసనధిక్కారంజేస్తే శిక్షించరా అన్నట్లు అమెరీగారు పల్కుతున్నారు. వైస్రాయిగారికార్యవర్గంలో స్థానాలు తీసుకోమంటే, ససేమిరా అని కాంగ్రెసు వూరుకుంటే అది మాతప్పా? అని వారి వాదన.

కాంగ్రెసు సరే మొండిది అన్నారు. ముస్లింలీగుకైనా సంతృప్తి కరంగా ఎందుకు వైస్రాయిగారు జేయలేక పోయినారు? జిన్నాగారన్నట్లు అధికారాన్ని వదలే అపేక్ష బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికి లేనందువల్లనేగదా ఈప్రతిష్ఠంభన సంభవించింది? ఇండియాలో ఏపార్టీకి కూడా సంతృప్తికరంగాలేని వైస్రాయి కార్యవర్గ స్థానాలను కాంగ్రెసు అంగీకరించక పోవడంనేరమా?

కార్యవర్గాన్ని కొత్త సభ్యులతో నింపలేక. ఆ ప్రయత్నాన్ని వైస్రాయి విరమించుకోవడమే కాంగ్రెసుకోర్కెయొక్క న్యాయాన్ని సమంజసత్వాన్ని చెప్పకనే చెప్పుచున్నది.

పెద్దమనుష్యులైన కాంగ్రెసేతరులే అధికారంలేని పదవులను తృణీకరిస్తుంటే, అవి కాంగ్రెసు వారికెందుకు? అంతకన్నా జైలే వేయిరెట్లుమేలు. కనకనే అక్కడికే వెళుతున్నారు కాంగ్రెసు నాయకులంతా.

కఠిన శిక్షలువేస్తే వాళ్లకుబెదురా లేక జనానికిభయమా? ఆరోజులుపోయినవి. జుల్మానాలువేసి ఈరాజకీయ బందీల ప్రయాణపు ఖర్చులు, తిండిఖర్చు, సమస్తం వీళ్లవద్దనుంచే రాబట్టవలెనని ప్రభుత్వసంకల్పమా?

ఇది తగనిపని. దీనివల్ల అసంతృప్తి హెచ్చి, ప్రజలకు ప్రభుత్వానికి మధ్య మరింత అంతరం ఏర్పడేదానికే ఇది కారణభూతమౌతుంది.

దేశంతరఫున నిజమైనప్రాతినిధ్యం వహించేది కాంగ్రెసేనని ఈపాటికే ప్రభుత్వం గుర్తించియుండవలె.

కనక శుభస్యశీఘ్రం అని కాంగ్రెసుతో సమాధానపడితే ఇప్పటి క్లిష్టసమయములో బ్రిటనుకు శుభస్కరం.

కీ॥ శే॥ మన్నారు క్రిష్ణయ్య.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సేవకులలో ప్రముఖుడని పేరుగన్న మిడుతూరు మన్నారు క్రిష్ణయ్యగారు మద్రాసులో నవంబరు 27వ రాత్రి 11.40 లకు మరణించిరి. వీరు క్షయవ్యాధితో బాధపడుతూ, వుండినారు. నాల్గుమార్లు సత్యాగ్రహ వుద్యమంలో జైలుకు వెళ్లినారు. కడసారి జైలు అనుభవములో రోగపీడితులైనారు. బయటికివచ్చి యథాప్రకారం కాంగ్రెసు కార్యక్రమంలో నిమగ్నులైనారు. రోగంక్రమంగా ఈయనను క్రుంగదీసివేసింది. వీరి అన్నగారు వరదశర్మ 'ఆంధ్రపత్రిక'లో సబ్ ఎడిటరుగా వుంటున్నారు.

అభిప్రాయాలు.

ఆఫ్రికాపంపకం.

కాశీవిశ్వవిద్యాలయాచార్యుడుకాశీభట్లు ంకొండయ్య గారుగంధకర్త. పుస్తకమంటే ఇదీపుస్తకం. మొదటిపేజీచదవడం ప్రారంభిస్తే, ఆఖరుపేజీ చదివి ముగించినదాకా తృప్తి వుండదు. 'తెల్లవారు ఆఫ్రికాఖండాన్ని ఏ విధంగా దోచుకుతిన్నదీ కండ్లకు కట్టినట్లు చిత్రించబడినది. పుస్తకం చదువుతుంటే, ఇండియాలోని మిర్యాసీములు, మిరాజాఫర్లు, ఎన్నోసార్లు జ్ఞప్తికి వస్తుంటారు.

★

నాట్యకళ.

నటశేఖర రాఘువ, శివశంకరశాస్త్రి గిడుగు సీతాపతి మున్నగువార్ల సలహాసంపత్తితో, శ్రీ కొత్తపల్లిలక్ష్మయ్యగారి సంపాదకత్వాన చెన్నపట్నంనుంచి వెల్వడే సచిత్ర ద్వైమాస పత్రికయగు 'నాట్యకళ'ను సంతోషపూర్వకంగా అందుకున్నాము. కళాసాధనయందు రసోద్దీపననుగురించి డాక్టరు కజిన్సుగారి వ్యాసము, అవధానిగారి తెనుగునాటకము, పునస్సృష్టి మున్నగు పఠనీయమైన రచనలు గల్గి, సంచిక యింపుగొలుపుచున్నది.

సినిమాలువచ్చి, నాటకములను మనం మరచిపోయిన ఈదినములలో ఆదర్శనాట్యకళను పునరుద్ధరించి ఆంధ్రనాటక రంగపు అభివృద్ధికి తోడ్పడే నాట్యకళ వంటి పత్రికలు ఎంతో అవసరం. చిరంజీవియై 'నాట్యకళ'వర్ధిల్లుగాక.

★

యువజనోద్యమము.

యువకులను రాజకీయ కార్యరగంలోకి ప్రోత్సహించేందుకు వుద్దేశింపబడి, వివిధ దేశాలలోని యువజనోద్యమచరిత్రలు క్లుప్తంగా వివరింపబడిన చిన్ని పుస్తకమిది. గ్రంథకర్త కె. వి. రామక్రిష్ణ. అద్వకేటు, అనంతపురం. తొలిపలుకును ఆచార్య రంగాగారు వ్రాసియున్నారు.

★

గాంఢీ.

"శాంతి సత్య, క్షేమమయ విశ్వమానవ సోదరత్వప్రచారము" కొఱకై బెజవాడనుండి శ్రీ కె. కె. వీరభద్రయ్యగారిసంపాదకత్వాన వెల్వడే సచిత్రమాసపత్రిక. ప్రజలనాకర్షించేముఖ్యమైన సంగతులను ప్రచురిస్తే పత్రిక బాగా వుంటుందని మాసలహా. గెటప్‌కూడ సంస్కారం పొందవలసివున్నది.

సవరణ-

4-వ పేజీలో "కోవూరు తా॥కా॥ సంఘం" క్రింద "యుద్ధవనూళ్లు" అనే దానికిముందు "నిర్బంధ" అని చేర్చవలెను.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు:

— విమర్శకుడు.

జిల్లాబోర్డు.

జిల్లాబోర్డు మీటింగు డిసెంబరు 8 తేది జరుగుతుంది. బడ్జటులో కొద్దిమార్పు వచ్చింది గనక తిరాలకట్ తీసివేయటానికి ప్రెసిడెంటు ఆలోచిస్తున్నాడని కింవదంతి.

ప్రెసిడెంటు కోదండరామిరెడ్డిగారు 9 తేది తోటపల్లి గూడూరులో సత్యాగ్రహం చేస్తారనీ, వైస్ ప్రెసిడెంటుగారే కొంతకాలం ప్రెసిడెంటు చార్జిని నిర్వహిస్తారనీ తెలుస్తుంది.

జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీవారు వీరికొక సలహా సంఘాన్ని నియమిస్తే బాగుంటుందని మాసూచన

❊

జిల్లాబోర్డువారు కొత్తగా చేసిన వృత్తి పన్ను పల్లెల్లో మహాకంటకంగావుంది. ఆర్ పాపులారిటీ తెస్తుంది నిజంగా!

❊

బిచ్చి ప్రెసిడెంటు.

పంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంటు బోలెడు తప్పులు చేశాడుగాన ఎందుకు తొలగించకూడదో సంజాయిషి యివ్వమని ప్రభుత్వం బోర్డెయ్యకు నోటీసుయిచ్చింది రెండుసెల్లవాడు ఇప్పుడే? అసలుబోర్డునే ఎందుకు రద్దుచేయకూడదు? అని తిరుగా నోటీసువచ్చిందట.

ఔను! ఎందుకు రద్దుచేయకూడదు? తిరుగా చీకటికాలం వచ్చిందిగా! అసలు దొడ్డ ప్రెసిడెంటు ఎప్పుడురాలేదో? ఆనాటినుంచే బోర్డును రద్దుచేయిస్తాము చూడు! అనే బెదిరింపులు వినబడుతున్నవే! ప్రెసిడెంటు చేతగానివాడై అవకతవకలుజేస్తే అతన్నితీసి దూరంగా పారెయ్యాలెగాని బోర్డును రద్దుజేస్తారా? అప్పర్ధు!!

ఇంతవరకు ముక్కు మూసుకొని కూర్చున్న స్వతంత్రపత్రికగూడా ఈనాడు ఏ సంబంధంలేని కాంగ్రెసువాళ్లను కఱవబోతున్నది. మరొకరి ధ్వనితో. ఇవంతా చీకటికాలపు మహాత్మ్యాలు!

❊

జ్వరాలు.

జిల్లాఅంతటా జ్వరాలమారి విపరీతంగా అల్లుకుంటున్నది. దక్షిణం 33 వ మైలురాయి మొదలు గూడూరుదాకా తూర్పుభాగమంతా ఎక్కడా సందులేకుండా మూల్గుతున్నారు. ఈ జ్వరాలతో ఏర్పడ్డ ప్లీహ (జ్వరబిళ్లలు) వృద్ధులు చెప్ప శక్యంగాదు. మరణాల సంఖ్యగూడా విపరీతంగావుంది. ఒక్క యల్లసిరి గ్రామంలోనే 70 మంది చచ్చారని ఇంద్రగంటి ; లెక్కదిద్దాడు. ఇదంతా మలేరియా ప్రాంతమంటారా? వెంకటగిరి దర్శి తాలూకాల్లోగూడా ఒక్క ఇల్లయినాతప్పిపోకుండా ముంచుకొని వున్నవి. క్వయినా (క్వినైన్) అయినా పంచిపెట్టే దిక్కులేదు. హెల్తు ఆఫీసరు ఏం చేస్తున్నాడో తెలియదు. సలహాలు, మందైనా విరివిగా పంచిపెట్టాలె. జిల్లాబోర్డు ప్రత్యేక సిబ్బందిని ఏర్పరచి పనుగర్తించాలె.

❊

ఇందుకూరు పేట సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరు-

ఈమధ్యనగ్గిర కేసులసందర్భంలో వున్న ప్రాపేమనారీ రెడ్డిగార్ని యింటికిపొమ్మన్నారట.

❊

మీరాబాయి.

డిసంబరు 15 తేది "మీరాబాయి" ప్రదర్శిస్తామని ఫైన్ ఆర్ట్సు సొసైటీవారంటున్నారు. ఆంధ్ర భాషాభిమాని సమాజం అస్తమించిన తర్వాత యీ లాటి కమ్మటినాటకం చూడలేదంటే నమ్మండి.

❊

కొడవలూరు సత్రం.

"చీమలుపెట్టినపుట్టలు పాములకిరవైనట్లు" అన్న మాదిరిగా మాగంటి మీనమ్మగారు స్టేషన్ వద్ద సత్రంగదిలో రానిలో డి. పి. డబ్లు ఓవర్‌సియ్యరుగారు కాపురంజేరి లేనవంటూ కూర్చున్నాడు.

పాప్! శాముశేస్తారా లేవరా? లేకపోతే ఈ వ్యవహారం పైదాకా పోతుందిసుమా! ఇబ్బంది నాలుగుదినాలంటే అదివేరు. అసలే కాపురం పెడితే యిక ప్రయాణీకులగతి?

❊

రిక్షాలగోల.

రిక్షావోనరు యంద్రాడా గోపాలకృష్ణయ్య యింటిమీదకు తే 27 ది సాయంత్రం రాడీజం ధాడెత్తిందని వార్త. ఇది జట్కాల - రిక్షాల సంవాదాధ్యాయంలోది. దీన్ని పోలీసు ఉదాసీనం వహించగూడదు.

❊

ల్యాండు మార్టిగేజ్ బ్యాంకి.

"తాకజస్తే బొంతవాపాలు అయిందన్న"ట్లు వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డిగారు జైలుకు పోతారంటుండగానే ఈ బ్యాంకి ప్రెసిడెంటు పదవికి గూడా అప్పుడే క్యాన్వాసింగు మైలుదేరిందంట. అది విశ్వనాథరావు సాహేబ్‌గారి దృష్టేననుకుంటా?

అసలు ఆయన రాజీనామా పెట్టిన తర్వాతగదా! చూద్దాములే!

ఖూనీ-

నెల్లూరు రంగనాయకులపేటలో చిల్లర దుఖాణందారు పెలంపల్లి కన్నయ్యశెట్టిని 26 తేది రాత్రి షుమారు 9-30 గంటలప్పుడు సరీనుగా బియ్యమున్నవనీ తోడుకొచ్చి రంగనాయకులపేట నుండి రైల్వేస్టేషనుకు పొయ్యేదారిలో మూలకునికి పదమరగా కత్తితో పొడిచి చంపినారు ఎవరో?

ఈ సందర్భంలో కన్నయ్యను పిల్చుకుపోయినది సలాము అనే మహమ్మదీయుడనీ, అతడు పరారైయున్నాడనీ తెలుస్తున్నది. ఇదివరకు ఇతర బీడి ట్రేడుమార్కులను అనుకరించి వ్యాపారం చేసినందుకు కన్నయ్య 6 నెలలు శిక్ష పొందివున్నాడు. పరారైయున్న సలాముగూడ బీడీవ్యాపారానికి సంబంధించినవాడేనని తెలుస్తున్నది.

సంపాదకీయాలులేని పత్రిక.

ధరావత్తు కట్టవలసిందని యం. వి. గవర్నమెంటు "జమీనులు హెరాల్డు పత్రికను వుత్తర్వు చేసినందుకు ఆచర్యకు నిరసన సూచకంగా సంపాదకీయాలు మానివేయబడినవి.

విశ్వమోహిని

★

★

కె. యం. కృష్ణమూర్తి,
అడ్వొకేటు.

"విశ్వమోహిని" ఫిలిం చూచాను. కధ అందరికీ బాగాసే తెలిసియున్నందున నేను తిరుగ యిక్కడ వ్రాయదలచుకోలేదు. అసలు యీఫిల్ములోని కధావస్తువునుగురించి ఎక్కువ విమర్శించే అభిప్రాయము నాకువుండదు. ఎందుచేతనంటే అందరిలాగ నేనుగూడ హిందీ, తెలుగు, ఇంగ్లీషు ఫిల్ములు చూస్తూనేవుంటాను. గాని సాధారణంగా వాటిలో కధ నాకు ఏమీ తృప్తికరంగా వుండేటట్లు కనబడదు. కావున నేను కూర్చొని మనం తెరమీద చూచేంతవరకు చూచేది చక్కగా అన్నివిధముల హాయిగావుంటే చాలునన్నంతవరకే యీఫిల్ముల ప్రధమ ఆశయమని నేననుకునేది. అటు తర్వాత వీటి ఉపయోగాలు, యివిచేయు సంఘసేవ, అందలి నటులు, వారిభావ ప్రదర్శన, అందలి ఫోటోగ్రఫీ, శబ్దగ్రహణము, సంగీతము, ఫిల్ముపరిశ్రమాభివృద్ధి మొదలైన స్థానకల్ప విమర్శలు. కనుక కధవిషయం అంతగొప్పగి ఎత్తుకోవలసిన సందర్భము కాదనే అభిప్రాయములో వాడిని నేను.

యిది యిట్లావుంటే నామిత్రుడొకడు "విశ్వమోహిని"ని చూచి మోహనరావు దొంగవేషాలు వేసి సుశీలను లోబరచుకొని చెప్పకుండా కలకత్తావెళ్లడం - తర్వాత తనతండ్రిచేతనే సుశీలను పిలిపించుకోవలెనని స్టంటు ప్లే చేసి నాడేగాని అంతకన్నా కధ ఏముంది అన్నాడు. దానికి నేను శాంతారాం గొప్పడైరెక్టరు గదా అతను డైరెక్టుచేసి బ శే ఆ ని మనవారు అనిన "అమరజ్యోతి"లో కధ ఏమిటి? దుర్గాఖోటి శాంతాఆప్టేలు కత్తులెత్తుకొని పరుగెత్తడం, చంద్రమోహన్ గడ్డం రాళ్లతో పూడగొట్టుకోవడం తప్ప? పోనీ, "దునియానమానే" చూచావు గదా, బలేవున్న దన్నారుగదా, అందులో కధ ఏమిటి? హీరో, గోడ గడియారం చూచిచూచి తన గుండెను గట్టిగా పట్టుకోవడంతప్ప? అని అనవలసివచ్చింది నేను. కనుక కధనుగూర్చి మనము బాగుఅనుకుంటే బాగు, లేకుంటే అంతా అసహ్యంగానే కనుపిస్తుంది. కధలకేమండీ కాశీమజిలీలంతా కధలే.

లలితాదేవి చూడడానికి అందంగా లేదనీ, ఆమె కండ్లుగూడ ఆమెముఖానికి అందమివ్వ లేదనీ, ఏ (ఆంగిలు)లో ఫోటోతీసినా చక్కగా వున్నట్లు అగుపించలేదనీ ఒకవాదన. ఆవిడ కాంచనమాల కాదుగదా కండ్ల ప్రతిభకు. కాంచనమాల కండ్లు ఇరువైవేలు, ముప్పైవేలు రూపాయలు కిమ్మతు చేస్తున్నవి. నాటిఖ్యాతి ప్రాతమర్రిచెట్టువలె వూడలుదిగి వూళ్లోకి పారిపొయ్యే వున్నది. లలితాదేవి రా ఆర్టిస్టు. అనుభవము తక్కువ. పైగా వేనకువేలు మ్రింగి అండపిండ బ్రహ్మాండాలు హరించుకొని 'సెట్టు' మీద అలత్యంగా వుండదగినంత 'ధీమా' యింకా రాలేదు. అలాంటి ఈవిడ యింతటి భావనైపుణ్యముచూపి గొప్పసంగీతముపాడి, భరత నాట్యాదులుగూడ మిన్నగా నటించిమనకు ఆనందము కలుగజేయ లేదని బహుశా ఎవ్వరూ అనలేరను కుంటాను. ఈవిడకండ్లలోగూడ ఆనందము లేదనేవాళ్లుంటే వాళ్లు పొరబాటు పడుతున్నారనిన్నీ, కాంచనమాలతో పోలుస్తున్నారనిన్నీ, నాకుతోస్తుంది. కాంచనమాలనుకూడ దర్శకుడు వై. వి. రావు 'మళ్లీపెళ్లి'లో వాడియే యున్నాడు. సుమా! రా ఆర్టిస్టును సెలెక్టుచేసి ఆవిడచేత యింత నైపుణ్యంగా నటింపజేసి నందుకే మనము దర్శకుని కొనియాడవలసి యున్నది. శ్రద్ధగా అభ్యసించి తన కౌశలమును బాగా ప్రదర్శించి నందులకు లలితాదేవిని శ్లాఘించవలసి యున్నది. ఈవిడ భావప్రదర్శనమున్నూ, సంగీతమున్నూ, నాకు నచ్చాయి. అందానికేమిలెండి. మన ఆంధ్రతారలందరూ మేటి అందగత్తెలే.

రాజరత్నం ఆనే ఆవిడట హిందీ ఫిల్ములలో 'జమ్నా'ను మరిపిస్తున్నదట అంటాడు ఒకాయన. ఏమోనయ్యా ఆమెఅంత మహాగొప్ప అందను చింతే మేటినటీమణిగానాకు చూపట్టలేదు. చెప్పొద్దూ. బాగానే నటించింది ఎక్కడగూడ చెడకుండా ఆవిడ 'మైకు'కు ముందునిలుచోని పాడినపాట చాలా బాగుండింది.

వై. వి. రావు చాలా స్వభావ సిద్ధముగానూ అతిస్వేచ్ఛతోనూ నటించినాడు. ఇతనివలె తెమ్పకోలు లేకుండా నటించిన పురుష పాత్రధారులు మన ఆంధ్రులలో బహుకొద్ది. బహుశా యిప్పటికి ఎవ్వరినీ చూడలేదేమోకూడ. పైగా (ఆక్టరున్నూ డైరెక్టరున్నూకూడ) మన తెలుగువారిలో యితనొక్కడే ప్రస్తుతం. సుశీల తండ్రికి పరిచర్యనల్పి ఆమె మనసును మెప్పించు ఘట్టములలోను వారిద్వురు కలసిన తర్వాత భార్యయెదుట తనకు లేని కోపమును తెప్పించుకొనుచోటనూ, యితని ప్రదర్శన బాగుండినది.

పాపం, నాగయ్యను యిందులో పట్టి టక్కరితరహా నూటువాలా క్రింద తయారు చేశారు. ఇతని సంగీతమంతా పెన్షన్ పుచ్చుకున్నది. ఈ చిత్రంలో. ఇతను పాడిన ఆ ఒక్కపాటగూడ ఏమంత మేలుగాలేదు. భావ ప్రకటన బాగానే వున్నది.

రంగస్వామికి ప్రధమస్థానం యివ్వవలసింతేనని ఒక అభిప్రాయం. ఈచిత్రంలో యితని వ్యవహారమంతా చాలా బాగా నేవున్నది. కాని ఆఖరున చనిపొయ్యేటప్పుడు నాటకరంగము మీద ప్రాత తరహాగా చేతులెత్తి అఘాయిత్యం చేసి (Soliloquy) స్వగతమైన చింతనతో చావకుండా వేరువిధంగా క్రిందపడివుంటే బాగుండేది. లేకుంటే ప్రధమస్థానమే నేనూ వొప్పుకుందును.

నటేశయ్య, మన నెల్లూరులోకల్ కామిడీ నుప్పించడంగూడా అంత వ్యంగ్యంగాలేదు. దానికేమి. చాలామందికి (ఎగతాళిపేర్లు) వుండేది సహజమే. ఆమాట ఆనేవాళ్లమీద వారు కోపపడే వెర్రితనము లుండేది సహజమే. ఇతనిహాస్యం తమాషాగానే వుండింది.

కాశీచెంబుయొక్క అమాయికరెడ్డి ప్రామ్యా సర్లననుకరించు హాస్యము, బండివాడు, పోలీసువాడు, పనికత్తె వీరల అరవ - తెనుగు మాటల హాస్యము యివన్నీ విస్తారముగా లేక స్వభావయుక్తముగానూ, క్లుప్తముగానూ ప్రదర్శించుట బాగున్నది.

శ్రీధరుడనే అబ్బాయిబాగాపాడే కుర్రవాడే, కొరస్వామికూడాపొరబాట్లులేకుండా బాగానే నటించాడు.

శ్రీనివాసకులకర్ణి, లలితాదేవులు చేసిన భరత నాట్యము ఎంతయు చక్కగనుండినది. ఆ భరత నాట్యానికి అనుగుణ్యమైన Back Ground వాద్యముల సంగీతము ఆదొకరకంగా శ్రావ్యంగానే తగియుండినది.

ఫిలిం సంగీతమంటే యీమధ్య మన తెనుగు టాకీలలో, మొదలుగాని కొసగాని అర్థము గాకుండా ఆరోహణావరోహణములు విచిత్రముగా మారుతూ, ఆమ్యూజిక్ డైరెక్టర్లకే అర్థమయ్యేరాగములలో పాడుతూనేవుంటే పోకా నేవుండేరకముతైన పాటలతో వుంటూవుండేది. ఈచిత్రంలో అలాగలేదు సంగీతం. లలితాదేవి పాడిన 'ఏమిటికే దిగులు చేలా, అనేపాట, రాజరత్నం మైకులో పాడినపాట యిటువంటివి కొన్ని అద్భుతంగావున్నాయి. లలితాదేవి పాడిన 'జానకీరమణ,' 'ఓ జగదంబ' అనే కృతులు ఒకే Setting (సందర్భము) లోనే వెంటనే పాడడం పునరుక్తిగాయున్ననూ కర్ణాటకసంగీతము చెవికి చాలా హాయిగా వుండినవి.

ఇందుచూపబడిన Pathos (శోకము) చాలాకొద్దిగఉన్ననూ, సుశీల ఆత్మహత్యకు ప్రయత్నించేసిన ఆలోచనను ప్రదర్శించిన ఘట్టమొక్కటి మాత్రము చాలును అందలి ఔన్నత్యమును చాటుటకు.

సుశీలా మోహనరావుల వివాహానంతరం సమాశేర నదుయమున చూపిన వాకిర్యని నావాయానము, ప్రకృతిదృశ్యములు వీనియందు కళలుట్టిపడుచూ చాలారమ్యముగానున్నవి.

ఈచిత్రములోని ఫోటోగ్రఫీలో ఒకమనిషి మాట్లాడుతూవుంటే ఆమనిషి చిత్రమే తిరుగ అచ్చటనే కనుపించే (డబల్ ఫోటోగ్రఫీ అంటారు కాబోలు) అంశము ఎక్కువగా చూపబడియున్నది. మోహనరావువ్రాసిన ఉత్తరం సుశీల చదువుకునేటప్పుడు, ఉత్తరాలు చదువడం సినిమాలో చూపుటయందు ఈచిత్రంలో ఒకక్రొత్త త్రోవ త్రొక్కబడింది. ఆడియోగ్రఫీ ఈఫిల్ములో చాలా జాగ్రతతో చూడబడినది. లలితాదేవి గొంతుక బహు సుకుమారమై హెచ్చు స్థాయిలలో దోషించు గుణముకల్గియున్ననూ చమత్కారముగా రికార్డుచేయబడి ఆవిడ శారీరమునకు వలయు హాయిని, శ్రావ్యమునుగూర్చబడియున్నది.

లో పములు లేవని నేనుచెప్పను. కాని యితర మేటితెనుగు ఫిల్ములవలెనే ఈ చిత్రముకూడా ఎంతో Entertaining గా వున్నదని నొక్కిచెప్పగలను. దర్శకుడు మన యూరివారైయుండుటయు, మనయూరి వారెక్కడునుండే వారి కవకాశము లివ్వబడుటయు మనమెంతో గర్వింపవలసిన విషయములు.

సర్ మారిస్, వెనక్కువెళ్లిపో.

ఢిల్లీ విద్యార్థులిద్దరిని, నెహ్రూఆరెస్టుకు అసమ్మతి తెల్పిన సందర్భంలో కళాశాలనుండి తొలగించినందుకు, నిరసన తెల్పుతూ, లక్నోవిద్యార్థులు ఢిల్లీవిశ్వవిద్యాలయ వైస్‌చాన్సలరు సర్ మారిస్ గ్వయరు గారిని లక్నోలో మాట్లాడనివ్వలేదు. సర్ మారిస్ వెనక్కువెళ్లిపో అని కేకలువేసి గొందరగోళం చేశారు.

పెషావరు ఫార్వర్డుబ్లాకు.

కాంగ్రెసు పెద్దలు ప్రారంభించినవ్యష్టి సత్యాగ్రహముచాలదు. సమష్టి సత్యాగ్రహంకావాలని వైసంఘంవారి సూచన.

అధ్యక్షునివద్దకు విద్యార్థుల రాయబారం.

ఢిల్లీలో విద్యార్థులకు డిక్రీలు తొలగించిన విషయం చర్చించుటకు విద్యార్థినాయకులు కాం॥ అధ్యక్షునివద్దకు వెళ్ళారు

విద్యార్థిసంఘ అత్యవసర సమావేశం.

డిసెంబరు 2 వ తారీకున అఖిలభారత విద్యార్థి సంఘం కార్యవర్గసమావేశం ఢిల్లీలో జరుగనున్నది.

నెల్లూరు జిల్లాలో సత్యాగ్రహ కార్యక్రమం.

30—11—40

బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు M L A
సూళూరు పేటలో.

6—12—40

కమతం షణ్ముగంగారు M. L. A.
వెంకటగిరిలో.

9—12—40

వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డిగారు
(నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు)
తోటపల్లిగూడూరులో.

13—12—40

బెజవాడ సుబ్బరామరెడ్డిగారు M. L. A.
కావలిలో

15—12—40

బత్తెన పెరుమాళ్ల నాయుడుగారు బి.ఏ., M.L A
కావలిలో

19—12—40

ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు M. L. A
నెల్లూరులో.

23—12—40

బెజ్జెలగంటి రాఘవయ్య, బి. ఏ. బి. యల్.
మైపాడులో

జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారి విడుదల

యుద్ధవ్యతిరేక ప్రచారం చేసినందుకు హజారీబాగ్ జైల్లో శిక్షననుభవిస్తుండిన అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సోషలిస్టుపార్టీ కార్యదర్శి శ్రీ జయప్రకాశ్ నారాయణగారిని 28 తేది ఉదయం విడుదలచేశారు. వీరు హాజరీబాగ్‌నుండి పట్నా కు పోయినారు.

గాంధీజీ ఆరోగ్యం

గాంధీజీ రక్తపుపోటు ఇటీవల అధికమైనందువల్ల ప్రేక్షకులకు దర్శనమివ్వకుండా వుండమని డాక్టర్లు సలహాఇచ్చారు. ఇప్పుడు రక్తపుపోటు నెమ్మదిగానున్నది.

రాజగోపాలాచారిగారి సత్యాగ్రహం

సి. రాజగోపాలాచారిగారు డిశంబరు 2 వ తేదీన సత్యాగ్రహం చేయుటకు తాత్కాలికంగా నిశ్చయించినట్లు తెలియుచున్నది.

తెలుగుతోటలోని పారిజాతము

శ్రీ పట్టాభిగారి షష్టిపూర్తి

పట్టాభిగారొక అద్భుత మైనవ్యక్తి. ఆయన్ని కేవలం రాజకీయనాయకుడని గాని, సంఘసంస్కరణవాదుడనిగాని, విద్యావేత్తయని గాని చెప్పలేము. అద్భుతమైన ఆయన మేధాశక్తిని తలచుకుంటే ఒడలు గగుర్పాటు చెందుతుంది. ఆయన తన్మయత్వములో మానసము గంతులు వేస్తుంది. అనన్యసామాన్యమైన ఆయన నిర్మాణకౌశల్యమును పరికిస్తే పూర్వమహర్షుల మహత్తర శక్తి సామర్థ్యములు కన్నులకుగట్టినట్లు కన్పిస్తవి. ఆయన వాగ్ధాటి, లేఖినియొక్క విజృంభణము, ఆయన ఛలోక్తులలోని సౌజన్యము, ఆయన నిరాడంబర జీవితములోని తీయ్యదనము ప్రజానీకానికి బ్రహ్మానందాన్నిచ్చే పరికారాలైనవి.

బి. యస్. మూర్తి.
(గ్రామస్వరాజ్యం)

శ్రీ పట్టాభిగారికి 60 ఏండ్లు నిండినవి. ధన్యజీవి. భారతదేశంలోని గొప్ప మేధావులలో ఒకడని ఈయనగారి ప్రఖ్యాతి.

నిజంగా, ఇంగ్లండులోనే పుట్టివుంటే, ఆంగ్ల ఆర్థికమంత్రి సునాయాసంగా అయ్యేవాడు. యే దేశంలో ఎంతెంత పెట్టుబడి ఏయే కంపెనీలలో నున్నదో, దేశంలో వైస్రాయిలు గవర్నర్లు ఏయే కంపెనీలతో సంబంధాలు కలిగివుండేది- ముక్తసరిగా చెప్పాలెనంటే ప్రపంచ ఆర్థిక భాగ్యచక్రపు వడక,తీరు అంతా ఆయనగారికి కరతలామలకము

ఛలోక్తులో మిన్న. వాగ్ధాటి విపరీతమైనది. తెలుగులోకన్నా ఇంగ్లీషులోనే అమోఘంగా సమస్యలను విశదపరచి సభికులను రంజింపజేసి, తన్మయులగావించి, ఉజ్జూతలూగించే శక్తిగల వాడీ ప్రముఖుడు.

మనిషిలోని నైజం.

పైకి చూడడానికి గంభీరంగానూ, కరకు మనిషిలాగానూ కన్పిస్తాడు. కాని చాలా నిరాడంబరజీవి. మాట్లాడడం మొదలుపెడితే, అదీ ఒక ఉపన్యాసంవలెనే వుంటుంది. ఎదుటివాడు వినవలసిందేగాని, మాట్లాడవలసిన అగత్యంలేదు. ఆయన చేయదలచుకుంటే, ఎంత చిన్నవారికైనా ఎంతటి అల్పులకైనా, నిగర్వంగా పట్టుదలతో సహాయంచేసితీరుతారు. నేనింత పెద్దవాణ్ణి-అని ఎన్నడూ ఆయనగారు అనుకోరు. "ఆశ్రయపక్షపాతి" అని ముట్నూరు క్రిష్ణరావుగారు వీరిని చక్కగా వర్ణించారు. ఆశ్రయమంటే— వీరిని ఎవరూ దేనికోసం ప్రార్థించవలసినక్కరలేదు. సహాయానికి పాత్రుడు అనుకుంటే, అడిగి అడగకముందే భారమంతా తననెత్తిపై వేసుకొని పని చేస్తారు.

అద్భుత ప్రతిభ.

అత్యద్భుతమైన జ్ఞాపకశక్తి. వీరువ్రాసిన కాంగ్రెసు చరిత్రయే దీనికి నిదర్శనము.

ఈయనగారు వర్కింగుకమిటీలో మెంబరైనా కాకపోయినా, గాంధీజీ ప్రత్యేకంగా సలహాకొరకై వీరిని పిలిపించేవాడు. ఈగౌరవం పండిత మదనమోహనమాలవ్యాగారికిన్నీ మరెవ్వరికీ ఆకాలంలో లేదు. (ఇప్పుడునరే ఎంతమందికీ పిలుస్తే, అంతమందినీ ప్రత్యేకాహ్వానాలు పంపిస్తున్నారు.

ఇండియా ఋణభారాన్ని లెక్కించి, దానిమీద రిపోర్టుచేయడానికి కాంగ్రెసునియమించిన కమిటీలో సుప్రసిద్ధ ఆర్థికవేత్త కె. టి. షాతో పాటు పట్టాభిగారుకూడా కుమారప్పలో సహా వున్నారు.

అఖిలభారత సంస్థానప్రజా వుద్యమానికి సంఘరూపమిచ్చి కాంగ్రెసుఇంటనుకు అబండినిగూడ పట్టాభిగారు తగిలించినారు, నెహ్రూకుముందు వీరే ఆసంఘానికి అధ్యక్షతవహించినారు అధ్యక్షుడైనా కాకపోయినా కాంగ్రెసుకు గాంధీగారివలెనే, అఖిలభారత సంస్థాన ప్రజాకాన్ఫరెన్సుకు ఈయన జీవకర్ర.

అంతాలెక్ఖే.

ఒక్క తృటిలో సంస్థానాలను భవిష్యత్తులో ఏవిధంగా పునర్నిర్మాణం చేసేది చెప్పేస్తారు.

ఏదైనాఅంతే. ఆంధ్రరాష్ట్రం యిచ్చేదేవస్తే చెన్నరాజధాని వుద్యోగాలను ఎట్లాపంపకంజేసి ఆదాయవ్యయం సరిపెట్టవలెనో, చెన్నపట్నంలో ఏభాగాలు ఆంధ్ర, తమిళ రాష్ట్రాల్లోకి పోతవో ఒక్కగుటకలో గడగడపాఠం వల్లించినట్లు వల్లించేస్తారు.

లెఖలంటే అంకెలనగా ఆయనకు మంచినీళ్ల మర్యాద. ఆంధ్రులకు వ్యాపార సమర్థత లేదంటారు. అందరి ఆంధ్రులసంగతి ఏమోగాని ఈ సుప్రసిద్ధాంధ్రుడు గడితేరిన బాంకరు. భారత లక్ష్మీబ్యాంకు, ఆంధ్రబ్యాంకు, క్రిష్ణా కోఆపరేటివుబ్యాంకు, ఆంధ్రా ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ హిందూస్థాన్ మ్యుచ్యుయల్ ఆన్సూరెన్సుకంపెనీ ఇవన్నీ వీరిసృష్టే.

నేర్పరియైన రచయిత.

అంతేగాదు.పత్రికారచయితల్లో గొప్ప రచయిత త్రివేణిలో అప్పుడప్పుడు వీరువ్రాసే వ్యాసాలు వీరిప్రతిభను అత్యల్పమాత్రంగా వెల్లడిస్తవి. స్వంతంగానే 'జన్మభూమి'అనే పత్రికను ఇంగ్లీషులో కొంతకాలం నడిపినారు. అనీ బెసెంటు 'న్యూఇండియా' గాంధీ ప్రతికూల ధోరణికి 'జన్మభూమి' ప్రతిఘటన. ఆ వాగ్వాదం బహు చమత్కృతితోనూ, గొప్ప స్థాయిలోనూ నడిచింది. ఆ తర్వాత "నాకెందుకులే పత్రిక"అని పట్టాభిగారు "జన్మభూమిని" నిల్పేశారు.

'పబ్లిసిటీపూర్తిఫ్' పట్టాభి.

పబ్లిసిటీ (పత్రికల ధుమాధుమా) అంటే పట్టాభిగారికి అసలు గిట్టదు. అది రాజకీయవేత్త లక్షణంకాదు కాబోలు! అందుకేనేమో తీరా వచ్చే వచ్చే కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటుగిరీ జారిపోయింది! పబ్లిసిటీకి భయపడేవారికి ప్రెసిడెంటుగిరీ యేలకి?

ఇప్పుడు మనకు కన్పించే వీరి ఛాయాచిత్రాలన్నీ ఇటీవల మిత్రుల ప్రోత్సాహంవల్ల తీయబడినవే.

సారస్వతాభిలాష.

సారస్వతంలో పట్టాభిగారికి అభిలాష మెండు. దక్షిణదేశపు కాంగ్రెసు నాయకుల్లో మంచి హిందీ, ఉర్దూ వచ్చినవారు, రాజాజీకాక,పట్టాభిగారు వక్కరే.

భూలాభాయి సవాలు

ఇండియా దేశం యుద్ధానికి సహాయంచేయడం లేదని ఫైనాన్సు బిల్లుపైన వోటింగే స్పష్టంగా లోకానికి తెల్పగలదు; అందుకోసమే కాంగ్రెసువారు అసెంబ్లీకి వెళ్లి చర్చలలో పాల్గొన్నారు. అని భూలాభాయి దేశాయిగారు బొంబాయి ఉపన్యాసంలో చెప్పినారు.

★

అమెరీకిదే జవాబు

సత్యాగ్రహమే అమెరీ నిర్లక్ష్య వైఖరికి తగిన ప్రత్యుత్తరమని కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు మౌలానా అజాదుగారు ప్రకటిస్తున్నాడు.

డాక్టర్ సి. ఎ. కె. చార్య

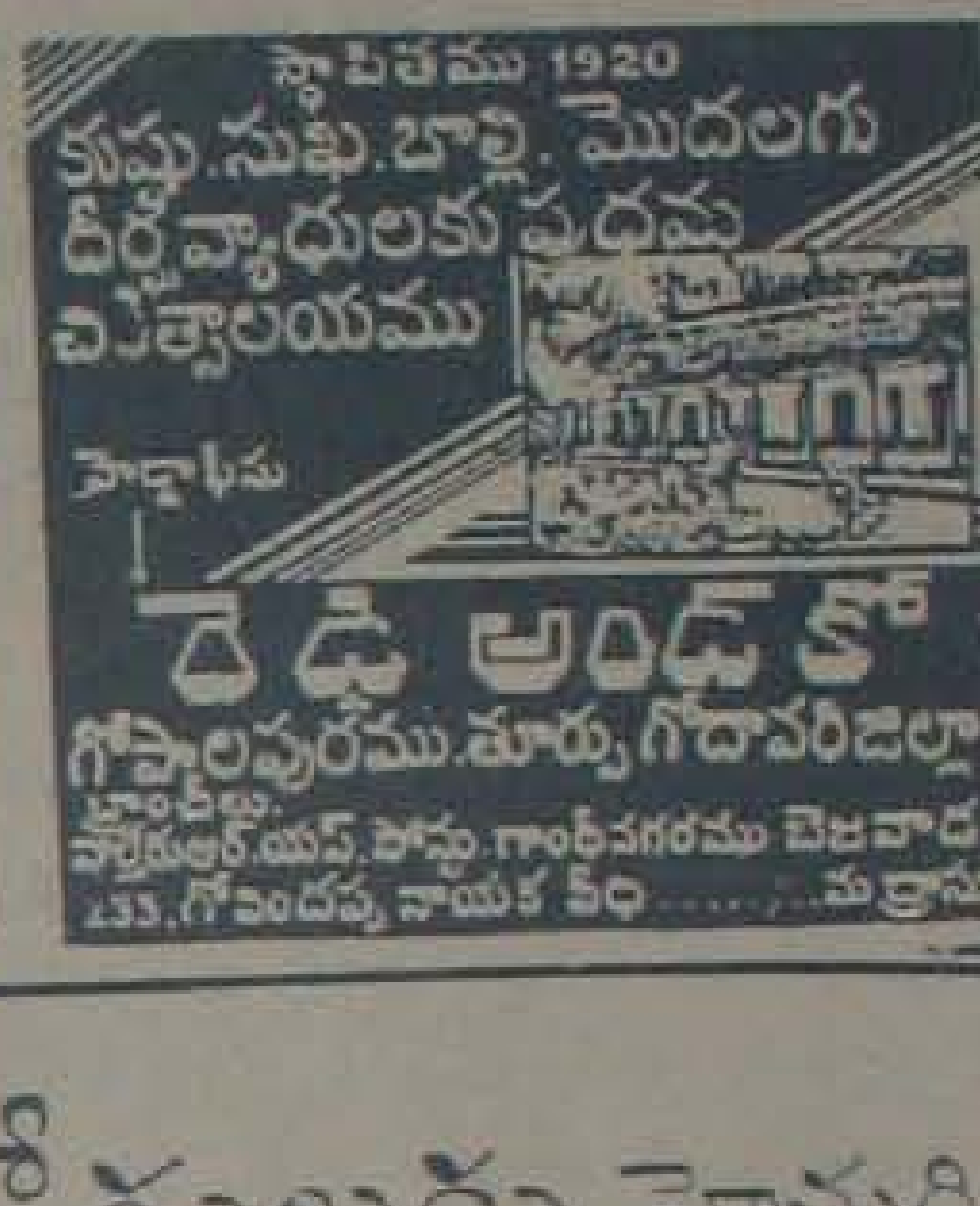

పల్సు స్పెషలిష్టు
బృందావనం,
నెల్లూరు.

ఆంధ్రదేశమందు నాడిని పరీక్షించి, సాధ్యాసాధ్యముల నిర్ణయించుటయందు అగ్రగణ్యులు, దీర్ఘవ్యాధి చికిత్సయందు నిపుణులు.

కన్సల్టేషన్ ఫీజు రు 1-0-0
టవున్లో ఇంటికివచ్చుటకు 2-0-0

గురువారం సాయంత్రంనుంచి, ఆదివారం సాయంత్రం వరకు నెల్లూరులో నుందురు.

నిరాశజెందినరోగులకు హెచ్చరిక.

పరిణామశూల, బోదకాలు, కడుపులోబల్ల, ధాతునష్టం, నపుంసకత్వం, మధుమేహం, మూర్ఛ మూలవ్యాధులు, సెగ, సవాయి మేహకుష్టు, ఉబ్బస, క్షయ, హృద్రోగము వగైరా సమస్తకఠిన దీర్ఘమొండి వ్యాధులకున్నూ, స్త్రీలకుగలుగు ఋతుదోషములు, కుసుమవ్యాధులు, హిస్టీరియా, మొదలగు స్త్రీల సమస్తవ్యాధులకున్నూ, బాగుచేయుచున్నారు. ఇంతియగాక-

ఆహార విహారాదుల విధులను గమనించని లోపములచే గలుగు నిస్త్రాణ, శీఘ్రస్ఖలనము, నపుంసకత్వము, దుర్బలత్వమును రూపుమాపి, మంచిరక్తమును దేహపుష్టిని, తేజస్సును, వరములకు బలమునుకలిగించి, సంభోగశక్తిని వృద్ధిజేసి, సంపూర్ణమైన జీవితానందమును పొందించుటకు టానిక్ రాజములు కాయకల్పములుకూడా నీయుచున్నారు.

N. B. అసేతు హిమాలయ పర్యంతము పర్యటన మొనరించి, మూలికా భస్మ పరమహంస క్రియలచేత, అసంఖ్యాక రోగములను బాగుచేయుచూ, కొందరు పురప్రముఖులు కోర్కెపైని నెల్లూరు పురమున బ్రాంచి నెలకొల్పియున్నారు.

బుహ్యోపతిక్ పండిత
డాక్టర్. పి. వి. యస్. రావు.
ఎం. బి. (హెచ్.) ఎఫ్. ఆర్. సి. పి. & ఎస్. (వి. ఎన్. డి.)
సంతపేట - ఆంజనేయ సడివీధి, డో. 109 నెల్లూరు.

సర్టిఫికెట్ల సారాంశములు

పరిణామశూల నాశపోయింది-

నేను షుమారు ఆరుఏండ్లుగా పరిణామశూలతో బాధపడుచుంటిని. అన్నమేగాక, పాలు ఫలరసములుసహా జీర్ణముగాక వమనము అగుచుండెను. వివిధ వైద్యవిధానములు, వివిధ ఔషధసేవనలు నిష్ఫలమైనవి. డాక్టర్ పి. వి. యస్. రావుగారి చికిత్సలో షుమారు 40 దినములలో పూర్తిగా నివర్తించినది. ఇప్పుడు పూర్ణారోగ్యములోనున్నాను. కీరిమందు నాకు సంజీవిని అయినది.

ఎం. చొడేశ్వరరావు,
శానిటరీ ఇన్స్పెక్టరు, నెల్లూరు మున్సిపాలిటి.

హిస్టీరియా సుగుణము-

నాకోమర్తి నాలకాలమునుండి హిస్టీరియావల్ల బాధపడుచుండెను. డాక్టరు రావుగారి ఔషధములచే ప్రశంసనీయమైన సుగుణముగలిగి, బలముచేకూరినందుకు సంతోషించుచున్నాను.

యం. చాయప్పపంతులుగారు, ఎం. ఏ., ఎల్. టి.
గవర్నమెంటు ఆర్ట్సుకాలేజి, రాజమండ్రి.

అత్యద్భుత సుగుణములనిచ్చెడి మహౌషధ టానిక్ రాజము-

డాక్టరు రావుగారు నాకిచ్చిన ఔషధమును వారిసలహానుసరించి సేవింపగా అత్యద్భుత సుగుణములనిచ్చెడి మహౌషధ టానిక్ రాజమని నేనునిక్కచ్చించి చెప్పగలను. వారికి అన్నివిధముల జయముకలుగుగాక.

పి. విరాక్ రావుపంతులుగారు,
బి. ఏ. బి. ఎల్. వకీలు, బెజవాడ.

ఒడిబిడ్డ - ఎడబిడ్డ

"నాకు బిడ్డలు లేనందున మిగుల వేసారితిని. లోధ్ర నాభార్యకు వాడిన పిమ్మట పుత్రపుత్రికారత్నముల బడసి యిరువురి శిశువులకు తండ్రి నైనాను."

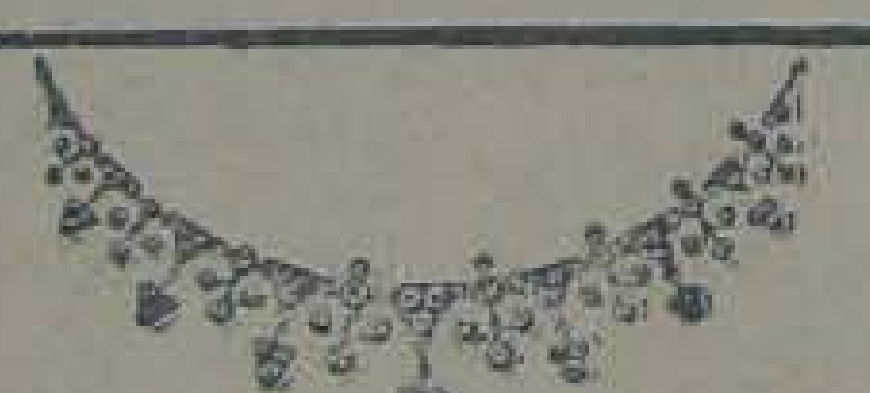
అభిషేకంనాథం
రాబిన్‌సన్ రోడ్డు,
సింగపూరు.

గర్భాశయరోగములను నివర్తించి సర్వోత్కృష్టమైన సంతాన సంపద ప్రసాదించునది

"లోధ్ర"

అన్ని షాపులలోను దొరకును

నిర్మాతలు: కేసరికుటీరం - మద్రాసు.

అత్యుత్తమమైన
రంగూన్
వజ్రములకు
నవనాగరిక ఆభరణములకు, రజిత
గృహోపకరణములకు
నమ్మకమైన స్థలము
"శేట్. బాబులాల్ జవార్
మల్ అండు కో"
మీ విశ్వాసములకు పాత్రులైన
నగల వర్తకులు.
"జయ లక్ష్మి విలాస్"
చిన్న బజారు, BJN నెల్లూరు.

ఎనామల్ కలరు చేయబడిన, బంగారు గాజులు, ఉంగరములు
వెండి పట్టి-గొల్సు రకములు
తయారు చేయించువారు
వివిధ డిజైనుల,వెండి పట్టి గొల్సు
రకములకు మొత్త విక్రయ దారులు

కుష్ఠు బొల్లి : వగైరా

కుష్ఠు, బొల్లి, మేహమచ్చలు, సెగ, సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: కేటలాగు ఉచితం
బి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు) ప్రొప్రయిటరు
జే. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం, తూ॥ గో॥ జిల్లా.

రైతులోకం

గోదావరి రైతులగోడు

భారతీదేవిగారి ప్రకటన.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షులు శ్రీమతి భారతీదేవి రంగాగారు, గోదావరిజిల్లా వరద గ్రామాలలో, 15 రోజులు పర్యటనచేసి, ఆరైతుల విషాద స్థితిని వివరిస్తూ, ఈక్రింది ప్రకటనచేశారు.

భూమివున్న రైతులకు, భూమిలేని కూలీలకు కూడ అపారమైన నష్టం కల్గించాయి వరదలు. ఏగ్రామానికి వెళ్ళినా తిండికిములమలమాడే రైతాంగం, పశుసంపదను కోల్పోయిన పేదకుటుంబాలు, పంటలు పోయిన నిర్భాగ్యుల దీనదృశ్యాలు, కనిపిస్తాయి. వీటికి తోడుకలరా మొదలగు అంటువ్యాధులవల్ల కొందరు మరణిస్తున్నారు. ఈఅవస్థలుగాక మరోబాధ రైతులలో కల్లోలం కలిగిస్తున్నది. రైతులకు యే విధమైన సాయంచేయకపోగా, యుద్ధకార్యాలకంటూ, రీ సెటిల్మెంటు రేటు, రూపాయికి 0-3-0 అధనపుశిస్తు వసూలు చేస్తారనే వదంతులు రైతులను కలవరపరుస్తున్నాయి. జమీందారులు రైతులను అవస్థపెట్టటంలో తమ పాతధోరణినే మాత్రం మార్చుకోలేదు.

అయినప్పటికి మేము యే గ్రామంవెళ్ళినా వందలు వేలుగా రైతులుసభలకు హాజరై రైతాంగశక్తిని ప్రదర్శిస్తున్నారు. రైతాంగంలో చైతన్యం అభివృద్ధి చెందింది.

వరదలవల్ల గోదావరిరైతులకు 20 లక్షల రూపాయలుదాకా నష్టం సంభవించినా ప్రభుత్వం యింతవరకు యేవిధమైన సాయమూ చేయలేదు. అది గొప్ప ఘాతకమే అనాలి. ఋణనివారణ చట్టంమూలాన, పరపతిపుట్టడంలేదు. ఇప్పుడైనా ప్రభుత్వం ముందుకువచ్చి రీసెటిల్మెంటు రేటుశిస్తు హెచ్చింపును ఆపినట్లు ప్రకటించి, వరదబాధితులకు పూర్తిశిస్తు రిమిషనయిచ్చి, రైతులకు చవకవడ్డీ (3%) మీద దీర్ఘకాలపు వాయిదాలపై తీర్చుకొనే షరతుతో గృహనిర్మాణం, వ్యవసాయాదిఖర్చులకు ప్రభుత్వమే అప్పులిచ్చి, రైతురక్షణకు పూనుకోవాలి. ఈమాత్రం సాయమైనా చేయనిచో చైతన్యపూరితమౌ గోదావరి రైతులు నిరాశతో గొప్పసంచలనాన్ని కలుగ చేయవచ్చు.

గోదావరి వరదబాధితుల సహాయసంఘము పేర మాపర్యటనలో 500 రూ॥లు వసూలు చేయగలిగాం. అదిచాలదు. యింకా యెన్నో వేలరూపాయిలైనా వసూలుచెయ్యాలి. అందుకు ఆంధ్రులు తోడ్పడాలి.

★

చంద్రగిరి తాలూకా

శ్రీ నారసింహారెడ్డి, తిమ్మారెడ్డి, వెంకట్రామానాయుడు, దొరస్వామినాయుడుగార్ల ఆధిపత్యాన చంద్రగిరితాలూకా రైతులు నవంబరు 17 తేదీన సబ్‌కలెక్టరుగారివద్దకు స్థానిక ఇబ్బందులను తెల్పుటకై వెళ్ళినారు. వారుచెప్పినదంతయువిని, తమ శాయశక్తులా రైతులకు సహాయంచేస్తామని సబ్‌కలెక్టరుగారు సమాధానమిచ్చారు.

★

ఇంకెన్నాళ్లీ దౌష్ట్యం?

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యదర్శి పై శీర్షికలో మందసా స్థితిగతులను గురించి యిట్లా వ్రాస్తున్నారు:—

పుస్తె లోగులమ్మి శిస్తులుయిస్తే వాటిని గుదస్తల క్రింద లెఖకట్టుకొని మళ్లీ ఫసలీశిస్తు నిస్తేనే గాని, జప్తుచేసిన సామానులు ఇవ్వమంటూ బెదిస్తారు. వీరగుమ్మడపురం రైతులు కైళ్లల్లో మగ్గుతున్నప్పుడు వాళ్ల ఆడవాళ్లను భయపెట్టి 600 రూపాయలు వసూలుచేయబడి అసలు ఫసలీక్రింద గాక 1349 వ ఫసలీ క్రింద యిరసాలుచేసినారు. మాల్కా పద్ధతి మరొక పెనుభూతం. భూమిమీద ఎండవుండగానే ఆదాయాన్ని అంచనా వేస్తారు. ఆపైన శిస్తునిర్ణయం. దీనికి ఒకపద్ధతిలేదు. దీనివల్ల రైతు వెన్నెముకలు వంగిపోయినవి. కొన్ని సందర్భాలలలో అంచనా ప్రకారం రైతుయివ్వలేకపోతే, పంటను భూగతంచేస్తారు. ఇక చెప్పాను సంగతి ప్రభుత్వోద్యోగులు, ఎస్టేటుద్యోగులకు తోడై ఏ రెండు మూడు గ్రామాదులమీదనోపడి అంతా అక్కడే వసూలుచేసికొనిపోయే ఆచారంవున్నది. మగవారు యింట లేనపుడు రైతుస్త్రీలనుబలవంతపెట్టి, చెరబట్టడం కూడా కద్దు. చెరువుల్లోనా ఒక చుక్కైనా నీరుకనబడదు. టెక్కలి తాలూకా నివాసి ధీరుడైన రైతుబిడ్డ వెంకటరెడ్డినాయుడు అష్టకష్టాలుపడి, జోరాడిగవర్నమెంటుమధ్యవర్తిత్వం క్రింద ఆప్రాంతాలలో మాల్కాపద్ధతి రద్దుచేయించాడు. అటువంటి వాళ్లుంటే కాని పని ఏముంటుంది?

★

పాకాలఫిర్కా రైతు మహాసభ

పైమహాసభ నవంబరు 16 తేదీ సాయంత్రం ఆర్. నారసింహారెడ్డి బి.ఏ.యల్.యల్.బి. గారి అధ్యక్షతనజరిగింది. శ్రీ యన్. వెంకట్రామానాయుడుగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షోపన్యాసాన్ని పి. తిమ్మారెడ్డి గారు ప్రారంభోపన్యాసాన్ని గావించినపిదప నారసింహారెడ్డిగారివిధంగా ఉపన్యసించినారు.

"శ్రీనించేది నా జన్మహక్కు అనేమాట మీ హృదయాల్లో నాటిపోవాలి. శాంతి, సమానత్వముండే మానవలోకానికి మనము కృషిచేయాలి. యాచించడం, ప్రాధేయపడడం మనపనికాదు.

"రైతుల సాధారణహక్కులకోసం మనమిప్పుడు పోరాడుతాము. అధికార్లకు వాటిని ఎరుకపరచి, ఆందోళన సాగించవలసియున్నది."

సభకు 2 వేలమంది రైతులు హాజరైనారు.

★

కొణకంచి

శ్రీ కోయ రంగనాయకులు, అనుముల రామగోవిందశర్మ, మందడపు బాలవీరయ్య ముగతా హనుమయ్య, మాదల వెంకటయ్యగార్ల నాయకత్వం క్రింద రైతురక్షణయాత్ర పూరేగి గ్రామంలో జరిగినది. వర్షాధిక్యంవల్ల యాత్రను తహసీలుదారుగారి వద్దకు తీసుకొని పోవడానికి వీలులేక పోయింది. రైతు కోర్కెల మెమోరాండం మున్సబుగారి ద్వారా తహసీలుదారుగారికి పంపబడినది.

50 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతి చెందిన

మదనమంజరి మాత్రలు

ధాతుక్షీణత మలబద్ధకము, స్వప్న స్ఖలనము, శీఘ్ర స్ఖలనము వీటికి ఉత్కృష్టమైన గుణమును ఇచ్చును. ఇది రక్తమును,వీర్యమును,అధికపరచి దేహమునకు క్రొత్త ఉత్సాహంకలిగించును. వెల డబ్బీ రు1.
మదనమంజరి ఫార్మసీ, పైనాబజారు మదరాసు.
నెల్లూరు: ఆర్యన్ ఫార్మసీ, ట్రంకురోడ్డు.
కావలి : ఓరియంటల్ స్టోర్సు.

రేడియో మార్టు
(కోమలవిలాస్ ఎదుట మిద్దమీద)
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

గవర్న మెంటు సర్టిఫికేట్లుపొందిన, అనుభవముగల రేడియో నిపుణులచే అన్నిరకముల రేడియోసెట్లు రిపేరు చేయబడును.
క్రొత్త రేడియోలు, వాటిసామాన్లు, రేడియం బ్యాటరీలు,కూడ సరసముగా దొరుకును.

నకిలుమందులమ్మకొని మోసపోకుడు.

యీ ఔషధమును సేవించి గుణముకాలేదని నిరూపించువారికి దీని ఖరీదు ఖండితముగా వాపసు చేయబడును.

మునలితనము, నపుంసకత్వము వీటిని పారద్రోలి యవ్వన వయస్సు గలవారిశక్తిని ఖండితముగా నిచ్చును.

మదన చింతామణి

30 దినములకు సీసా 1-కి ధర రూ 3-0-0.
తపాలా ప్యాకింగుచార్జి ఱ 0-8-0.

దీనిని సేవించిన రోజుల ఫలితమేమి! దేహము చల్లదనమునిచ్చి, వీర్యము గట్టిపరచి, నరమునకు బలము లేవనశక్తిని రతిచేలియందు ఆపరిమితము శక్తినిచ్చి, స్థైర్యము, కండపుష్టి, ముఖమునకు నొకవిధమైన కాంతినిగలిగించి, రతియన్మదుని మీద ప్రీతిగలిగుండును. వీటికి పథ్యములేదు. వి. పి. పి. పంపుటకు వీలుండదు. ముందుగా రూ 3-8-0 పంపువారికి ఔషధమును తయారుచేసి పంపబడును.

శ్రీ వీరరాఘవ వైద్యశాల,
మత్తేరిమిట్ట, తడపోస్టు, నెల్లూరుజిల్లా.

ఒకసారి "వెల్‌కమ్" బీడీ త్రాగిచూచిన దానిసువాసన, శ్రేష్ఠత మీకు తెలియగలదు—

ఉచితము.

మీరు గనోరియా (సెగ లేక పచ్చ కాక) అను వ్యాధి నుండి బాగుపడవలెనని మాచే వ్రాయబడిన:

"సెగరోగము"

అను పుస్తకమును చదువుడు. మీరు కార్డు వ్రాసిన తక్షణమే మందిరము పుస్తకము ఉచితముగా పంపెదము.

గనోరియా లేబరేటరీ,
నెల్లూరు.

గుండాల వెంకట సుబ్బారెడ్డి

చిన్నబజారు నెల్లూరు

యీ బాజు బందవరిలంగటా చీసినావు? | మన జి. వి. సుబ్బారెడ్డి గారి అంగటా చీసినాను

నమ్మకమైన సరం వర్తకులు

బంగారు. వెండి నగలు సిద్ధంగా దొరుకును

సకలుమందులను చూచి
మోసపోకుడు.
40 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి
జెందిన దివ్యామృతము

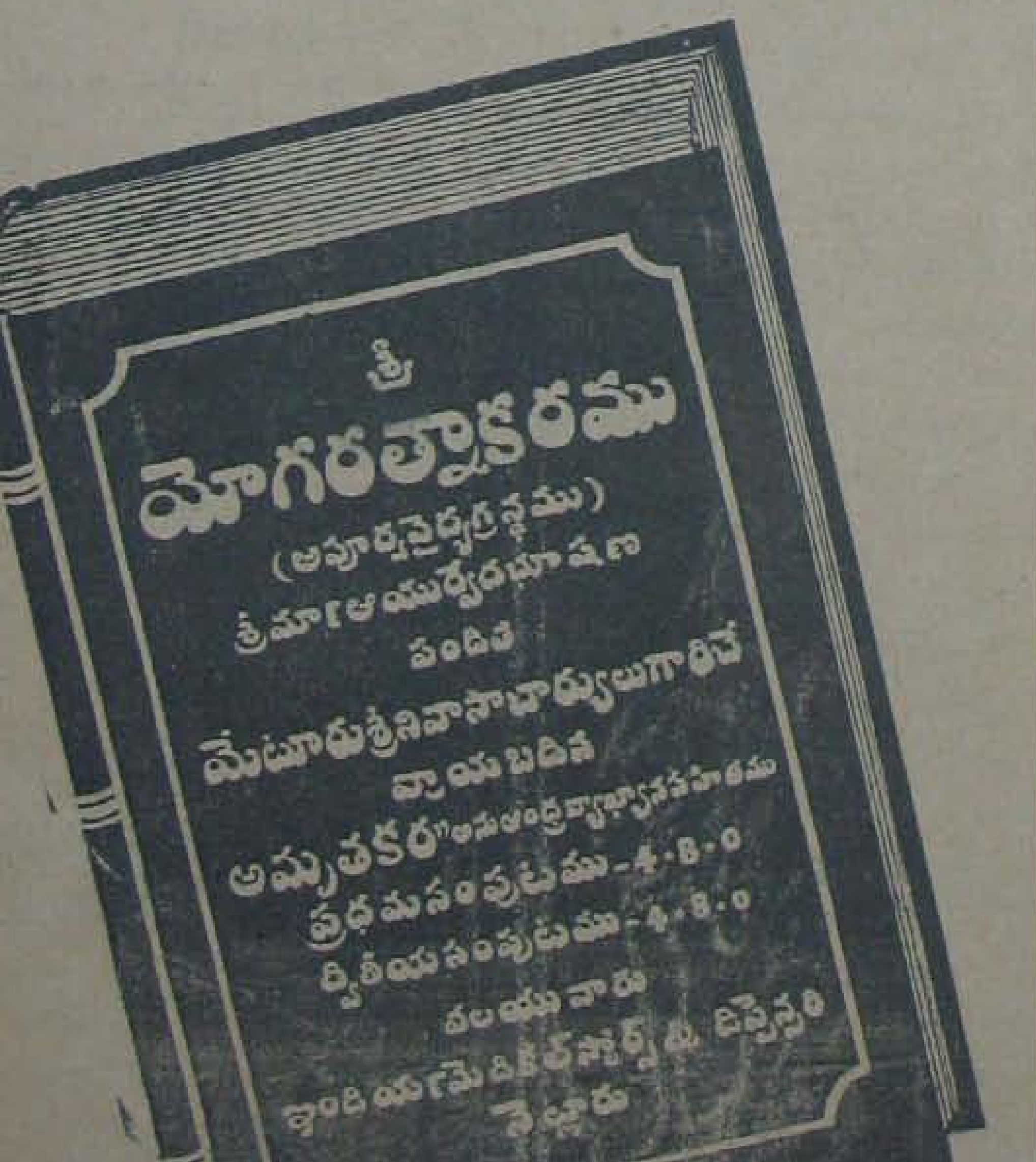

అ మృ తాం జ న ము

తామర మందు

సకలవిధములైన చర్మ
వ్యాధులను రెండేపూతలతో
నిర్మూలము చేయును

రు 5000 బహుమతి

24 గంటలలో మీరు యౌవనులు కావచ్చును

"గోల్డన్ పిల్సు" అత్యద్భుతమైన శాస్త్రపరిశోధన, దీనిని సేవింప మొదలుపెట్టిన 24 48 గంటలలోనే 15.30 సం॥ చిన్నవారగుదురు. ఆశ్చర్యమును కలిగించును కేవాహార్ధము, శక్తి ఏర్పడును. నిస్సత్తువ, నీరసము, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, నరముల పటుత్వము తగ్గుట, చెడు రక్తము ప్రబల్టకపోవుట చిరాకు, మానసిక శారీరక బలహీనత మున్నగువాటివలన మీరు బాధపడు, యుండిన మీకు క్రొత్త ఆశ పుట్టును. ప్రసిద్ధిగాంచిన ఈ మందు మీకు యౌవనపటుత్వమును శక్తిని చేకూర్చును. దీని అద్భుత ప్రభావమును ప్రీట్లర్లండులో మొక్కలపైనను, చెట్లపైనను వాడిచూచిరి. వాడిన ఆకులుకూడా మళ్ళీ మామూలు సహజమైన రంగుకు వచ్చినవి. ఇది నరముల పటుత్వము చేకూర్చును. వారములో 5-20 పౌనులు తూనిక హెచ్చును. నెరసిన వెంట్రుకలు శాశ్వతముగా నల్లబడును. వృద్ధులకు సహజమైన క్రొత్తదంతములు వచ్చును. చర్మమునకు కోమలత్వము ఏర్పడును. ముఖలావణ్యము అవయవ సౌష్టవము నూటికి నూరురెట్లు అధికమగును. యౌవనములో నున్నప్పుడుండు ముఖవర్చస్సు, లేత ప్రాయపు కోమలత్వము మృదుత్వము ఏర్పడును. వెంటనే "గోల్డన్ పిల్సు" సేవింప మొదలిడుడు. దానిగుణము మీకే తెలియును. మందు సేవించుటకు ముందు మీ తూనిక తెలిసికొనుడు. అద్దములో శరీర కాంతిని చూచుకొనుడు. వారము దినములైన తర్వాత మళ్లి అద్దములో చూచుకొని "వైరాగిచిట్కా" ప్రభావమునుగమనింపుడు.

"దిగంబరము" బాగుగా వాడుకలోనికి తీసుకొని వచ్చుటకుగాను కొంతకాలము వరకు సీసా ఖరీదు రు. 3/- దీని అసలు ఖరీదు సీసా రు. 15/- కొన్నాళ్లయినతర్వాత అసలు ఖరీదు చార్జి చేయబడును. ఇట్టి అద్భుతములకు జీవితములో బహుకొద్ది అవకాశములే వచ్చుచుండును నేడే ఆర్డరు చేయుడు. రేపటికి ఆలస్యము కావచ్చును.

హెచ్చరిక:—మా అద్భుత పరిశోధనలో ప్రభావము లేదని ఋజువు చేయు శాస్త్రజ్ఞునకు, వైద్యునకు, లేక పాఠకునకు రు. 5000 రొక్కము బహుమతి యొసంగబడును. క్యాటలాగి వాం.

అభయం: అన్ని ఋతువులలోను, అన్నికాపులలోను, స్త్రీపురుషులు, పిన్నలు పెద్దలు అందరూ వాడవచ్చును. 60 మాత్రలు రు. 5/-

డా. ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోలు.

మోతాదు ప్రతి ఇంజక్షనువలె పనిచేయును

ఎలిగర్ శాండల్

అన్ని సెగలకు గంటలలో పనిచేయును.

రెండు మోతాదులలో సగము గుణము. నాల్గుమోతాదులలో పూర్తి గుణము.
ఆరు మోతాదులలో శాశ్వత గుణము. పత్యం లేదు! పిచ్చికారీ లేదు!

గనేరియా ఎంతకఠినమైనదైనను, ఎట్టిమొండిజాతిదైనను, ఎంతపాతదైనను, ఎంత భయంకరమైనదైనను గంటలలో పనిచేయును. క్రొత్తవాటిలోగలుగు చురుకు మంట నిముషములలో తగ్గును.
గనేరియాను రూపుమాపి, ఇంద్రియమును గట్టిపరచి క్రొత్తరక్తమును పట్టించి
మిలమిలలాడు తేజస్సు, ఉల్లాసము గలిగించును.

ఒక్క మోతాదు గల పెట్టె 1-కి రు 0-13-0. వీ. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

హోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్సు: ఆణే అండు కో, బెజవాడ.

నెల్లూరుజిల్లాకు ఏజంట్లు:—సి. సుబ్బారావు & సన్సు, నెల్లూరు.

స్టాకిస్టులు::—డి. సుబ్రహ్మణ్యం, కావలి; వెంకటేశ్వర అండ్ కో, నెల్లూరు; M. S. రామ ఫార్మసీ, ఆత్మకూరు; అల్లూరు డ్రగ్ స్టోర్సు, అల్లూరు; షేకు మహబూబ్ హుస్సేన్, గూడూరు; యల్. గోకుల్ దాస్, వడుగుపాడు; అప్పా అండ్ కో, మద్రాసు; బెజవాడ మెడికల్ స్టోర్సు, బెజవాడ; రాధాకృష్ణ మెడికల్ స్టోర్సు, ఏలూరు; అభ్యాసియా మెడికల్ హాల్, కాకినాడ; ఎ. యస్. రావు అండ్ కో, బందరు; ది మెడికల్ హాల్, గుంటూరు; తెనాలి; రాజా పెద్ద సుబ్బారాయుడు గారు, నంద్యాల; తదితర ముఖ్యమైన మందులషాపులలో విక్రయం.

వీర్యబంద్ ?
పరమ రహస్యం ?

ఈ వృద్ధాప్యంలో నా సంసారసుఖం వస్తుందా? అని సందేహించి నిరాశ చెందినవారున్నారు
కాని మా

వీర్యబంద్ (రిజిస్టర్డ్)

వాడండి.

ఒకేమాత్ర అరగంటలో విలువఅయిన వీర్యాన్ని స్తంభనచె గట్టిపరచి తీవితోత్సాహాన్ని యిస్తుంది. స్త్రీవశీకరాన్ని కల్గిస్తుంది. మంచి ముఖవర్చస్సునిస్తుంది. నపుంసకత్వాన్ని పారద్రోలుతుంది. పుత్రసంతానమిస్తుంది. శుక్లనష్టాన్ని పోగొట్టి బలమగుదేహాన్ని యిస్తుంది. 10,000 మందికి పైగా మహారాజులు, జమీందార్లు, గొప్పగొప్ప ఆంగ్ల డాక్టర్లు వుపయోగించి మెచ్చుకొని బంగారు పతకాలు యిచ్చారు. వెంటనే మీరూ పరీక్షించండి.

1 సీసా మాత్రలు [20 రోజులకు] 2 రూపాయలు. ½ సీసా 1-4-0
వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం. కేటలాగు ఉచితం.

అమృతరత్నాకరం ఫార్మసీ.
53 గోవిందప్పనాయకవీధి, జి. టి. మద్రాసు.

హితోక్తులు-

జనులకు సంగీతము, కవిత్వము, శౌర్యము, దాతశీలత్వము, ఇవి ఉత్పత్తితోగూడ కలుగ వలసినవేగాని, నేర్పుకుంటేరావు. జమీందార్లు సక్రమముగా పరిపాలించుట ఉత్పత్తితో రాక పోయినా నేర్చుకుంటే అలవడదు.

❊

దరిద్రునిగా వున్నవానిని తల్లినిందించును. తండ్రి ఈసడించును. అన్నదమ్ములు మాట్లాడరు. పనివాడు సింగిలించుకొనును. కొడుకు తిరిగికూడ చూడడు. భార్యముఖముచిట్లించుకొనును. స్నేహితుడు దూరంగా తొలగిపోవును. జమీందారునో ఎస్టేటంతా ఈసడించుకొందురు.

❊

గోమూత్రము ఒక్కబొట్టుబడ్డా పాలుచెడి పోవును. ఎన్నిబొట్లు కల్పినను మజ్జిగకు చెడుపు లేదు. అట్లే సత్పురుషులు అల్పపాపంజేసినా పెద్ద విపత్తు గల్గుతున్నది. జమీందార్లు ఎన్నిపాపాలు చేసినా దేవుడువారి జోలికిపోవడానికి భయ పడతాడు.

❊

సముద్రం మథిస్తే దేవతలకు అమృతం రాక్షసులకు విషం లభ్యమైంది. అట్లే కొందరికి గవర్నమెంటు గ్రామాలవాసం, కొందరికి నికృష్టపు జమీందారీవాసం లభ్యమైంది. అది ఒక్కొక్కరి ప్రాప్తం.

❊

మేకపోతులయుద్ధమందునూ, ఋషిశ్రాద్ధమందునూ, ప్రాతఃకాలమేఘాడంబరమందును, దంపతులకలహమందును, జమీందార్లస్నేహమందును, ఆరంభంలో అధికంగా కనపడి క్రియలో స్వల్పమైపోవును.

❊

భక్తిలేనిదానము, నాయకుడులేని సైన్యము, సౌందర్యవతిలైన గోడ్రాలు, దక్షిణలేనియజ్ఞము, రోగ్యతగల జమీందారులేని ఎస్టేటు నిష్ప్రయోజనములు.

సింహపురి వ్యాయామ మండలి

మ॥ నెలకొల్పెన్ బలునేర్పునొప్పురతరక్
నెల్లూరు వ్యాయామ మం
డలి మాసుందరరాజ రాయడది చూ
డంగల్గె - కన్వీందుగా
బలిరా, నూతనరీతి సాధనలతో
ప్రాచీన యోగాసనా
దులునుంగూరిచి నేర్పుపద్ధతులు సద
తోషంబు చేకూరిచెన్॥

—దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి.

బస్సు ఓనర్లకు

కంబైండుటిక్కెట్లు ఇవ్వుటచే ప్రయాణీకులకు ఇబ్బందేగాక ఆదాయములో నష్టముగూడ జరుగుచున్నది. కనుక సింగిల్ టిక్కెట్లు ఇచ్చేటట్లు చేస్తే మంచిది.

కె. వీరసుబ్రహ్మణ్యం.

భారతీయ వైమానికులకు చక్రవర్తిగారి టీపార్టీ

లండన్‌లో క్రొత్తరకపు వైమానికశిక్షణ నొందుటకుగాను ఇండియానుండి వెళ్లిన 24 గురు ఆఫీసర్లకు, చక్రవర్తి దంపతులు టీపార్టీ ఇచ్చారు. ఈ ఉద్యోగస్థులలో ఒకడు ఇండియా ఇంగ్లండులమధ్య, ఇంగ్లండు గుడ్‌హోప్ శిఖరముల మధ్య పైలేనేమి 3000 గంటలు ఎగిరియుండెను.

---

14 నెలల వైమానిక యుద్ధం

14 నెలలు సాగినయుద్ధంలో ఆర్. ఏ. యఫ్. విమానాలు జర్మనీలో 261 చోట్లమీదను, జర్మన్ ఆక్రమణలోవున్న నార్వే, డెన్మార్కు, హాలెండ్, బెల్జియం, ఫ్రాన్సు, జెకోస్లావేకియా దేశాలలో 235 చోట్లమీదనూ, ఇటలీలో 17 చోట్లలోను దాడులు జరిపినట్లు తెలుస్తున్నది.

నెల్లూరు విద్యార్థుల సభ.

తే 18 దీ సాయంత్రం "సింహపురి" సంపాదకులు శ్రీ పాటూరి సుబ్బరామయ్యగారి అధ్యక్షతన విద్యార్థులను గుతించి ప్రభుత్వం గావించిన వుత్తర్వును ఖండించుటకై నెల్లూరు విద్యార్థి సంఘం తరఫున పురమందిరమున సభజరిగినది. శ్రీ ఆమంచర్ల గంగాధరరావు, బి. ఏ, పి. వి. ఆర్. స్వామి, టి. సి. కేశవరావు మున్నగువారు మాట్లాడిరి

ఇండియాలో బ్లాకౌట్

బ్లాకౌట్ సమయంలో కలకత్తావీధుల్లో సిగరెట్లు కాల్చరాదు; అగ్గిపుల్ల గియ్యరాదు.

కాల్తున్న సిగరెట్లకొన (రెండుమైళ్లు) 10560 అడుగులఎత్తుకు కనిపిస్తుందట. అగ్గిపుల్ల వెలుతురు యింకా ఎత్తుకుకూడా కనుపడుతుందట.

అనాధవితంతుశరణాలయం హిందూలీగు.

పైశరణాలయము స్థాపించుటకును, 30_11_40 తేదీ హిందూలీగుఎన్నికలు జరుగుటకును, విశ్వకర్మసంపాదకులును, ఆల్ ఇండియా విశ్వకర్మోద్ధారక సంఘాధ్యక్షులును, ఆం॥ రా॥ హిందూలీగు సెక్రెటరీయునగు శ్రీ యస్. నారాయణాచార్యులు F. R. E. S. (London) గారు నెల్లూరులో రంగనాయకులపేట 285 నెంబరు ఇంటిలో మకాంచేసియున్నారు. పైరెండు విషయాల వివరాలు వారివల్ల తెలియగలవు.

సివిల్ లిబర్టీస్ యూనియన్.

అధికవర్షాల్లో శలవు యివ్వమంటే గొడుగు లేసుకొని కోర్టులో పనులు చేయమన్నాడు జడ్జిగారు. యిది మిలిటరి రూల్ గాఉంది. హైకోర్టన్నా న్యాయం చెప్పదా?

—పద్మనాభరావు.

బంగాళా దుంపలు

బంగాళా దుంపలు క్రొత్త క్రొత్త రంగులవి పండిస్తున్నారు. ఎరుపు, నలుపు, నీలం, ఆకుపచ్చ, పసుపుపచ్చ, నల్లని చుక్కలుగల తెల్లరంగువి, అన్నీ 48 రకాల బంగాళా దుంపలను అమెరికాలో జరిగిన వ్యవసాయ ప్రదర్శనంలో చూపారు.

ట్రేడ్ మార్కు

రిజిష్టరు 2480

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి

పక్షవాత నివారిణి డిపో.

మా భువనేశ్వరి గుళికలు పక్షవాతం, రుద్రవాతం, ధనుర్వాతం, తిమ్మిర్లు మొదలైన జబ్బులకు... జనులకు ఆపత్కాలములో ప్రాణదానమొసగి ప్రపంచమంతటను ప్రసిద్ధి చెందినవి. కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి ఫోటోమార్కుగల ఔషధములు మాత్రమే వుపయోగించుడు.

యితరులు యిదేపేరు పెట్టుకొని మోసగించుచున్నారు గనుక ఫోటో ట్రేడ్‌మార్కు గమనించిచూడుడు.

8 రోజులకు భువనేశ్వరి గుళికలు, తైలం, కంటిమందు రు 6__0__0

కాకర్ల వెంకటప్పయ్య. నేటివ్‌డాక్టరు, పక్షవాత స్పెషలిస్టు,
183 కాకర్లవారివీధి, నెల్లూరు.

డోంగ్రేగారి

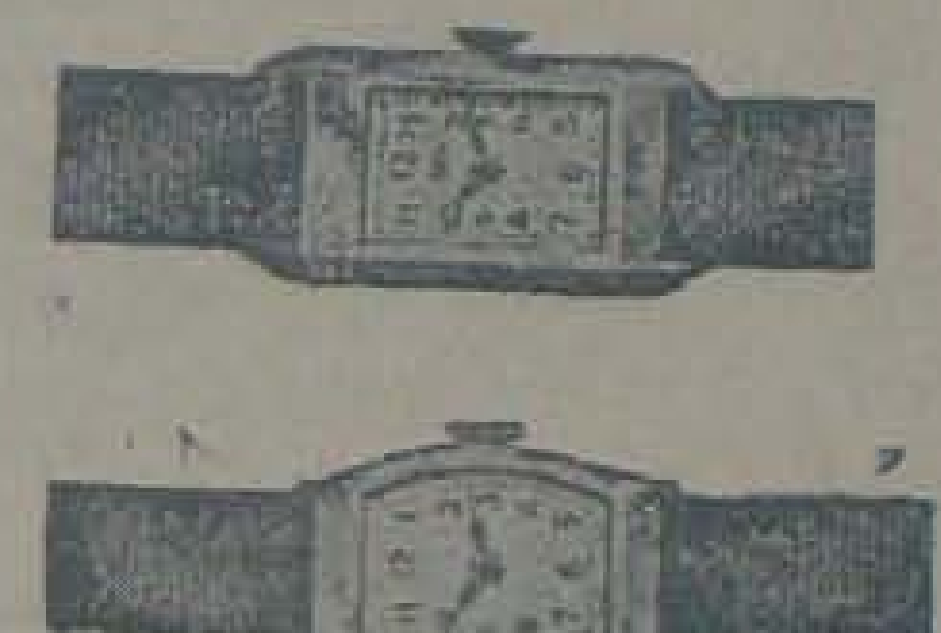
బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు

పుష్టియున్ను బలమున్ను

ఆరోగ్యము నిచ్చును.

SALE! SALE! SALE! Reduced Sale Price Rs. 3-12-0

జెంట్స్ లివర్ రిస్టువాచ్ నెం. 44

పూర్వపుధర రు. 8. ఇప్పటిధర రు. 3_12_0. స్విడ్జర్‌లాండ్ దేశములో లివర్ సామానులతో చేయబడినది. ఒక్క నిమిషమైనను తేడా లేక కాలం సరిగాచూపును. ఇండియా అంతటను అనేకవేలు యీమాదిరి గడియారములు అమ్మియుంటిమి. కాని యింతతక్కువ ధరలకు అమ్మియుండలేదు. చేతియందు ధరించిన బంగారపు ఆభరణమువలె యుండును. రోల్డుగోల్డు కేస్ నెం. 44 రు 3_12_0. 3 సం॥ గ్యారంటీ.

వెస్టరన్ స్విస్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు 68, మద్రాసు.

Western Swss Watch Co ,
Direct Importers FOST BOX No. 68 MADRAS.

రు 3 లు- స్పెషలు వస్తువులు రియల్, లీవర్, వాచ్. స్విట్జర్లాండులో చేయబడినవి. 18 క్యారెటు, గోల్డన్ కేసు, లీవరు, గుండ్రమైన గడియారం రు 5_15_0. నెం 3. క్రోమియంకేసు లీవరుగడియారం రు 4_12_0. నెం 4. ఖ్యాయల్ 'బింటాన్' లీవరు గడియారం గోల్డన్ 7_15_0. నెం 2. పాకెటు గడియారం 3_0_0. అన్నిగడియారములు క్రొత్తవి కరెక్టు గంటను చూపును. 5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ. ఒకసారి వాడిన మీకే తెలియును. పోస్టేజి 8 అణాలు ఎక్స్ట్రా.

Wellingdon Watch Co.(Z) Matunga, Bombay No. 19

సినిమా రంగం

—※—

తల్లిప్రేమ.

రాజరాజేశ్వరి పిక్చరువారి "తల్లిప్రేమను" (మాతృప్రేమకాదు) అన్ని సన్నాహాలు సమకూర్చారు. షూటింగు శుభముహూర్తం డిశెంబరు మొదటి తేది. డిశెంబరు 6 నుంచి షూటింగు అవిరామం జరుగుతుంది న్యూటోన్‌లో.

★

దేవత.

వాహినివారి "దేవత" డిశెంబరు ఆఖరునాటిలో షూటింగు ప్రారంభిస్తారు. జరుగుతుంది న్యూటోన్‌లో. నాగయ్య, రాజరత్నం, సూర్యకుమారి, నటిస్తారు.

★

వెఱ్ఱిపిల్ల.

కోయంబత్తూర్ సెంట్రల్ స్టూడియోవారు రామబ్రహ్మం గారి దర్శకత్వాన "వెఱ్ఱిపిల్ల" తీస్తారని రూఢివార్త.

★

మీరాబాయి డిశెంబరు 5 విడుదల.

★

భూకైలాస్ డిశెంబరులో.

★

ధర్మపత్ని జనవరిలో.

★

జగదీశ్ పిక్చర్సువారి "నారదసంసారం" డిశెంబరులో షూటింగు కలకత్తాలో.

★

దుర్గాపిక్చర్సువారి "కమ్మపిల్ల" త్వరలో షూట్ చేస్తారు చెన్నపురియందు.

తుపానుజోస్యము.

శ్రీ డి. శేషాద్రిగారు తే 28 న తుపాను వస్తుందని ఆంధ్రపత్రికలో వ్రాశారు. మా జోస్యులు నెమిలి రామకృష్ణసిద్ధాంతిగారు రాదు అని జమీన్ రైతులో వ్రాశారు. తర్వాత టి. యస్. మూర్తి గారు తే 16, 28 తీల మధ్య వస్తుందని ఆంధ్రపత్రికలోనే వ్రాశారు. అతివృష్టి వుంటుంది గాని తుపానురాదు అని మా రామకృష్ణసిద్ధాంతి గారు మరల వ్రాశారు. దానిమీదట శ్రీ.రు గామూర్తి గారు తప్పకవస్తుంది అని వ్రాశారు.

చివరకు తుపాను రానేలేదు. మా సిద్ధాంతి గారి సిద్ధాంతమే గెల్చింది. కావున సూక్ష్మవిమర్శ చేసి ఆర్యజ్యోతిషాధిక్యాన్ని చాటిన నెమిలి రామకృష్ణసిద్ధాంతి గారిని అభినందిస్తున్నాము.

మీరాబాయి

నాటకం

నెల్లూరులో డిసంబర్ 15

మూలస్థానేశ్వర దేవాలయ సహాయార్థం ఫైన్ ఆర్ట్సు సొసైటీ వారిచే కవికోకిల దువ్వూరు రామిరెడ్డిగారిచే రచింపబడిన మీరాబాయినాటకం ప్రదర్శింపబడును.

—• ముఖ్యపాత్రధారులు •—

కుంభరాణా- మ.రా.శ్రీ, వై. సుబ్రహ్మణ్యంగారు
అక్బరు- ,, నెల్లూరు నాగరాజారావు గారు బి.ఏ.బి.యల్. (రంగోద్ధారక)
తాన్‌సేను- మ.రా.శ్రీ. పి. శంకరయ్యగారు
కుమారసింహ- ,, డాక్టరు శ్రీహరిరావుగారు
బలవంతరావు- ,, టి. మృత్యుంజయంగారు
శ్యామలరావు- ,, యస్. పట్టాభిరామశర్మగారు
మాధవరావు- ,, కోటవెంకట్రామయ్యగారు
ధనీచంద్ శేట్ ,, కే. వెంకోబరావుగారు
మురళీదాస్- ,, యస్. రంగస్వామి అయ్యంగారు (నాట్యాచార్య)
అర్చకుడు- ,, టి. మృత్యుంజయంగారు
వెంకయ్య (వెంకటదాసు),, సుందరరామయ్యగారు
సుబ్బయ్య (గోకులదాస్),, ప్రకాశరావుగారు
యిస్మాయిల్ ,, భరద్వాజులు
పార్టి వకీలు- ,, పుడాలి సుబ్బరామయ్య

స్త్రీలు.

మీరాబాయి ,, ఎ. ఆదిశేషయ్యగారు
సుశీల ,, టి. వి. కృష్ణమాచార్యులు
వాసంతి ,, పి. శంకరంగారు బి.ఏ.బి.ఎల్.

భజనపార్టీ.

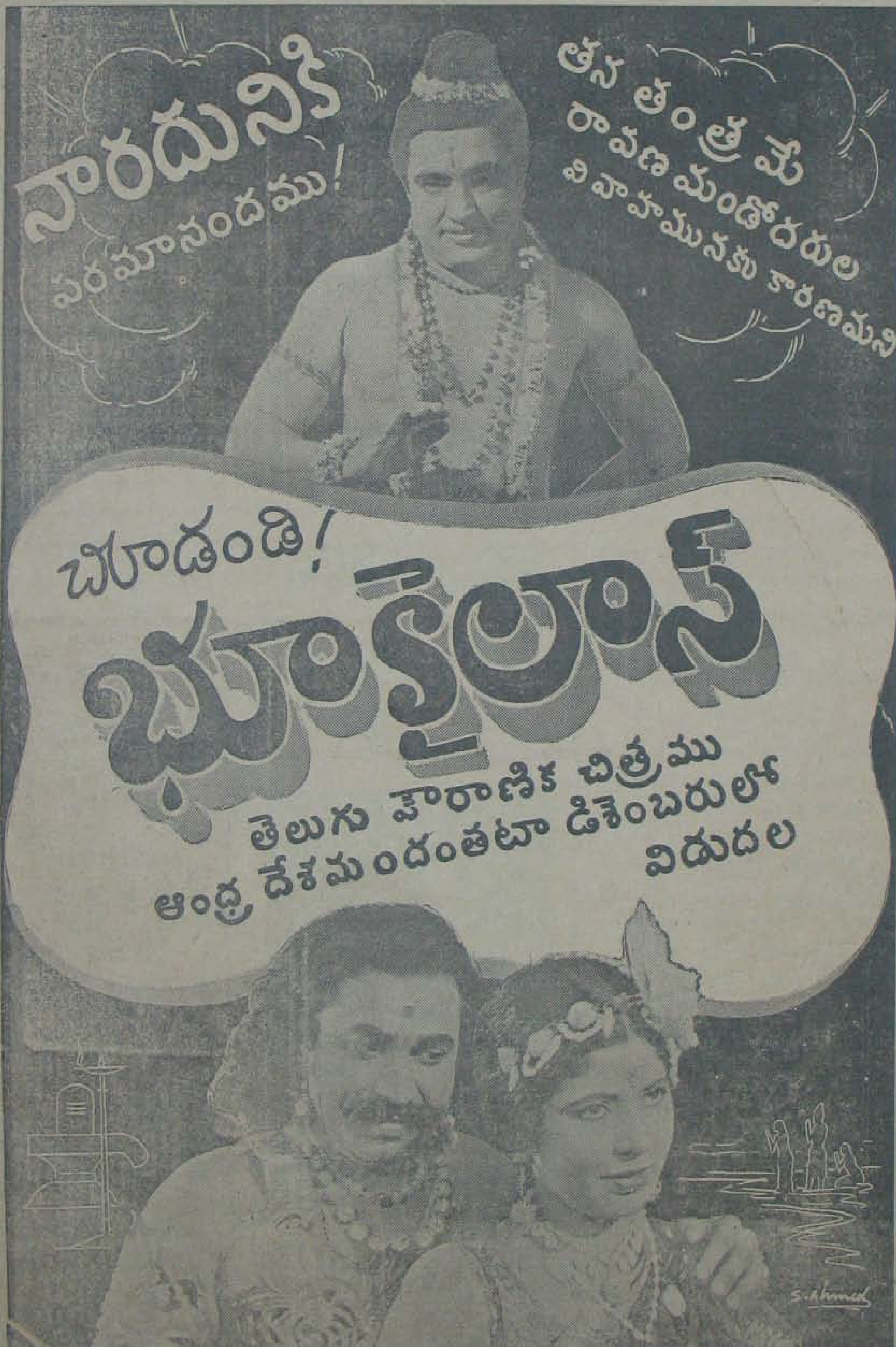
1. పుడాలి సోదరీ మణులు
2. వేదాంతాచారి కుమార్తె మిస్. దేవకి
3. లక్ష్మీనారాయణగారు
4. రంగస్వామిగారు
5. ప్రకాశం
6. సుందరరామయ్యగారు

ప్రకటన:

ఇందువల్ల అందరికి తెలియజేయుడమేమనగా:—

కొండమ్మ అను పేరుగల నాభార్యయున్ను, రామయ్య (పురిఫ్-ప్రభుదాసు) అను నా పెద్ద కుమారుడున్ను, వీరిద్దరు కలసి నామాటలు వినక నావిరోధులకు సహాయులయి, నన్ను, మిగతా చిన్నపిల్లలు భూవమ్మందిని షుమారు పది సంవత్సరముల క్రిందటనే విడచి వెళ్లినారు. గాన నాస్వార్జితమైన స్థిరచర అస్తుల యందు నాకుమారుడు ప్రభుదాసునకు గాని నా భార్య కొండమ్మకుగాని యేలాటి హక్కు అధికారములు లేవు. వారివలన చేయబడిన ఋణములు గాని మరేమైన నుగాని నా. అస్తి పైనను నాపైనను వసూలుచేయుటకు యేవిధమైన హక్కు-బాధ్యతలు లేవు.

దారాతుమః యల్లయ్య,
పురిఫ్ శీ స, తాడివారిపల్లె,
పాదిలె తాలూకా

వివరములకు:- ఫేమస్సు టాకీ డిస్ట్రిబ్యూటర్సు మౌంటురోడ్డు, మద్రాసు.

కథ:

మీరాబాయి

—*—

జోధపురం రాణా-రత్నసింహుని కుమార్తె మీరా. చిన్నతనంలోనే ఆమెకు శ్రీకృష్ణభగవానునిమీద అపారమైన భక్తి కలిగింది. అప్పట్నుండీ కృష్ణగీతాలనే పాడుకుంటూ కృష్ణభగవానునే ధ్యానం చేస్తూవుంది.

కుమార్తెకు రూపగోస్వామి దర్శనం చేయించాలని, తగిన ఏర్పాట్లను గావించి రత్నసింహుడు సపరివారంగా బయల్దేరాడు. రూపగోస్వామికూడా మీరాకు కృష్ణసందేశాన్ని అందజేయాలనే ఆసక్తితో శిష్యబృందంతో మీరాకు కలుసుకోటానికి బృందావనంనుండి బయల్దేరారు ఉభయులు కృష్ణగీతాలు పాడుకుంటూ.

రూపగోస్వామి మీరా నిశ్చలభక్తికి సంతృప్తిచెంది భగవత్ సందేశాన్ని తెల్పి తన శాంబుర నామెకు ఇచ్చి జీవితాంతంవరకు పాడుకోవలసిందన్నాడు.

ఈదృశ్యాన్నంతా వేటకై ఆక్కడకువచ్చిన కుంభరాణా, అస్థానకవి శేఖర్ దూరంనుంచి చూచారు. అంతకుముందేమీరా గానామృతాన్ని గ్రోలి తన్మయుడైన రాణా మీరా రూపలావణ్యాన్ని చూచి ముగ్ధుడైనాడు. మీరా కృష్ణదాసికావటం, కుంభరాణా మీరాదానుడు కావటంకూడా ఒకేసారి జరిగిపోయాయి. ఆమెనే వివాహంచేసుకోటానికి కుంభరాణా నిశ్చయం చేసుకున్నాడు.

కాని— రాజగురు ఇది కూడనిసంబంధం అన్నాడు, లెక్కలన్నీవేసి సంసారసుఖంగాని సంతానప్రాప్తిగానిఉండదన్నాడు. విసా తప్పదనే రాణా స్పష్టంచేసాడు.

వైభవోపేతంగా వివాహం జరిగింది జోధపురంలో. తరువాత మీరా అత్తగారింటికి వస్తూ తన కృష్ణవిగ్రహాన్నికూడా వెంటబెట్టుకొని వచ్చింది. రాజగురు ఆవిగ్రహాన్ని చూచి చకితుడైనాడు. విసా శివదీక్ష ఇప్పించితే అన్ని చాపల్యాలు వారిస్తాయి అనుకున్నాడు.

రాజకుటుంబంలోకి కొత్తగావచ్చినవారంతా వివాహం అయిన వాలుగోరోజున ఈ శివదీక్షను పొందాలి. ఆ ప్రకారమే భవానీమాత ఆలయంలో సన్నాహాలు జరిగాయి.

నుముహూర్తం ఆసన్నమైంది. మీరా, రాణా, రాణాసోదరుడు భానుసింహుడు, రాజమాత, మేనల్లుడు రణధీర్, రాణాసోదరి ఉమ.... అంతా వచ్చారు. శివదీక్ష కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. అప్పుడే వధింపబడిన మేకతల, విభూతి, కుంకుమవగైరా సామగ్రితో నిండిన పళ్లెంపట్టుకొని మీరాను సమీపించారు.

మృదులహృదయ మీరా మూర్ఛిల్లింది...ఆతల...ఆరక్తం...చూచి. ఈదృశ్యాన్ని భరించలేకపోయాడు రణధీర్. యువకుడు...ఆగ్రహం ఆపుకోలేక ఆ పళ్లెమును లాగి విసిరివేసాడు.

"శివాపచారం; శివాపచారం; శివద్రోహం" అంటూ రాజగురు గర్జించాడు. వెంటనే శిక్ష గూడా చెప్పివేసాడు మరణదండనమని. అయితే రణధీర్ ఎవరు? రాణా ఏకైకచెల్లెలు ఉమను పరిణయమాడ బోతున్నాడు. చిన్ననాట నుండీ రాణావద్దనే పెరిగినవాడు. అతనికి మరణదండన విధించటం అంత సులభమా?

కుంభరాణా ఆన్నీవిచారించి, భానుసింహుని సమాధానపర్చి ప్రవాసశిక్షను విధించాడు రణధీర్‌కు.

రాణాకు అంతటితో పరిస్థితులు చక్కబడలేదు. మనసారాప్రేమించి పరిణయమాడిన మీరా తను ఆశించిన శాంతిని, సౌఖ్యాన్ని ఇంతవరకు ఇవ్వలేదు. మీరా ఎప్పుడూ కృష్ణపూజ, కృష్ణధ్యానంలోనే నిమగ్నురాలై ఉంటూఉంది. రాజగురు మీరాకు శివదీక్ష ఇప్పించటానికి మళ్లీఒకసారి నిర్ణయించాడు.

యథాప్రకారం ఏర్పాట్లు అన్నీ జరిగాయి. మీరా కోరిక ప్రకారం "బలి" మాత్రం రాణావారు వచ్చేవరకూ ఆగింది. మీరా, రాణా... ఆలయంలోకి వచ్చారు. బలిపీఠానికి కట్టిఉన్న మేకనువిచి మీరా "కృష్ణార్పణ" అంటూ దాన్ని సమీపించి పదలివేసింది. "నిగపరాధి, కోరలేనిది... అన్నిటికి కారణభూతంరాజైవన్నే దేవికి బలి ఇవ్వండి" అని మీరా ఆవేశపరిచి అంతా నిశ్చేష్టులైవారు. రాజగురుమాత్రం తీక్ష్ణదృక్కుల ప్రసరింపజేస్తూ ఆగ్రహజ్వాలల వెళ్లగ్రక్కుచున్నారు.

రాణా... అంతా పర్యవలోకనంచేసి భానుసింహుని ఆజ్ఞాపించాడు, "దేవికి రక్తమే ఆవసరమైతే, ఇంతకన్న దివ్యమైన రక్తం మరెక్కడ దొరకుతుందిరో" అంటూ- "కథ అడ్డంతిరుగుతోందని గ్రహించిన రాజగురు, "రాణావారు స్త్రీలోలురవుతున్నారు..." అని నిందింపసాగారు.

రాణామాత్రం అన్నిటినీ ఆలక్ష్యంచేసి, వాటినుండి తనచేతంలో జంతుబలిని నిషేధించుతున్నానని ధర్మాజ్ఞ జారీచేసాడు. మీరా శివదీక్షపొందటం జరుగనేలేదు.

తనకు జరిగిన ఈ అవమానాన్ని, తన భవానీదేవికి జరిగిన ఈ అపచారాన్ని భరింపలేకపోయాడు రాజగురు. ఇందుకు తగినట్లుగానే రాజ్యములో అక్కడక్కడ కృష్ణభక్తులు బయల్దేరారు. మీరా సందేశం వాడవాడల వ్యాపించింది. రాణా ఉపేక్షించడమేగాక ఉత్సాహపరుస్తున్నాడుకూడా మీరాను.

శైవమునకు ఆయువుపట్టుఆయిన మేవాడ్‌లోనే ఈదేవిదోర్మహము, కృష్ణపూజలు. ఏలాగైనా ఈవ్యాపకాన్ని ప్రతిఘటించి, నాపరూపాలులేకుండా చేయాలని సంకల్పించుచున్నాడు రాజగురు.

రాణా సోదరుడు భానుసింహునికి నాయకత్వం కట్టివాడు. శివమతరక్షణభారం అతనిపై ఉంచాడు. ధర్మవీరదళాలను తయారుచేసాడు అంతకన్నా అతనికి గత్యంతరం కనిపించలేదు. రాజమాత గురు దేవుని ఆజ్ఞను శిరసావహించటంతప్ప మరొకటి ఎరుగదు. వీరిరువురిసాయంతో వైష్ణవమత విధ్వంసనానికి పూనుకున్నాడు రాజగురు.

మీరా తన నిర్మలప్రేమతో, నిశ్చలభక్తితో రాణాను సంతృప్తిపరచింది సంతోషపెట్టింది.కుంభరాణా మీరా భక్తితత్వాన్ని గ్రహించుట- ప్రేమే అన్నిటికీ ప్రధానం, ఆధారం, అనుకున్నాడు. మీరాపు కోటచిలుపల ఒక కృష్ణాలయాన్ని కట్టించి పుట్టినరోజు పండుగ కానుకగా ఇచ్చాడు కృష్ణభూతం కోటనదలిపోయిందని సంతోషించింది రాజమాత.

మీరాదేవిమాత్రం ఆలయానికిపోతూవుండేది సమయా సమయాలనుకూడా పాటించేదిగాదు. మీరా ఇలా ఆలయానికి వెళ్లటం రాజమాతకు సుతరామూ ఇష్టంలేదు. గోకులు లేనిపోని నిందలు మోపారు. ఆమెశీలాన్ని శంకించారు. రాణా భరించలేకపోయాడు. నిండుదర్బార్‌లో పిలిపించి విమర్శించాడు. క్రోగింది మీరా.

రణధీర్ దేశంనదలి వెళ్లింది మొదలు ఉమకు మీరాతప్ప మరెవ్వరూ తోడులేరు. అలాగే ఆలయానికి పోతూవస్తుండేది మీరాతో. కాని రణధీర్ తిరిగి ఉమను అరాచకానికి ఆలవాలమైన మేవాడ్‌లో ఉంచటానికి భయపడి ఆమెను తీసుకపోవటానికి నిర్ణయించుకున్నాడు.

ప్రేమదాసి ఉమ, రణధీర్ రమ్మంటే మేవాడ్‌లో ఎలా ఉండగలదు? ఒకరోజు మీరాతో ఆలయానికివెళ్లి, అంతకుపూర్వం అనుకున్న ప్రకారం రణధీర్‌తో అంతర్ధానమైంది, మీరా మైమరచి కృష్ణధ్యానంలో నిమగ్నురాలై వుండటం చూచి.

రాజమాత ఆగ్రహానికి అంతులేదు. తనబిడ్డను బలిగొంది మీరా అన్నది. తనకుటుంబానికి అగౌరవం తెచ్చిందని మరీమరీఅంది. ఈ కోపంతో కృష్ణాలయాన్ని నిర్మూలించమని ఆజ్ఞాపించింది.

భానుసింహుడు ధర్మవీరదళాలను వెంటబెట్టుకొని "ఆలయం ఖాళీచెయ్యండి ఫిరంగి పేలుస్తున్నాం" అంటూ బయల్దేరాడు. మీరా ప్రతిఘటించింది. ముందు తన్ను ఆహుతిగొనమన్నది. ఫిరంగికి ఎదురుగా నిలబడింది. మీరా ఫిరంగికి అడ్డంగా పంపబడింగన్నవార్త విని కుంభరాణా ఆతురతతోవచ్చి...ఆమెకుబదులు తానే నిలబడతానన్నాడు. మీరాప్రార్థించింది. వినలేదురాణా

భానుసింహుడు నిరుత్తరుడైనాడు. పోదరుని వద్ద సెలవుగొని రాజ్యంవదల సంసిద్ధుడైనాడు.

ఇంతలోనే రాజగురుపై కృష్ణాలయం విధ్వంసాన్ని చూద్దామనివస్తే తీవ్రవిషాదం ఆశ్చర్యం కలుగజేసింది. పింటనేబిల్లి భవానీదేవి ఆలయములో గండకశైల ఏర్పాటుచేయించుకున్నారు. కృష్ణభూతం అవ్వాలి మేవాడ్‌ము వదలిపోవాలి, లేదా తనప్రాణమైనా భవానిమాయికి అర్పించుకోవాలి అని నిశ్చయించుకున్నాడు.

ఈఅవమానాలను ఆంక్షలను భరింపలేక రాజమాత అగ్నిప్రవేశం చేయటానికి తీర్మానించుకొన్నది. అంతా తయారుగాఉంది.

ఈవర్తమానం రాణాకు తెలిసింది. మీరా తనరాజ్యాన్ని వదలిపోతానంటుంది. తల్లి అగ్నిప్రవేశం; మనువ్రు గండకశైలలోఉన్నారు. పోదరుడు భానుసింహుడు రాజ్యాన్ని విడిచిపోతానన్నాడు. మీరాను విడువక తప్పదనుకున్నాడు.

మీరా వెళ్లిపోయింది మేవాడ్‌ము వదలి, అంతటితో అవతికృష్ణుడూ అంతర్ధానమయ్యాడు

రాణా తల్లికి నివేదించాడు, మీరా, కృష్ణా వదలిపోయారని...భవానీ ఆలయంలోకి పోయి రాజగురువుకు ఎదురించాడు, జరిగినవృత్తాంతం... అంతా.

సంతృప్తిచెందిన రాజగురు భవానిమాయిని ప్రార్థిస్తూఉండే కొంచెం మతిభ్రమణం కల్గినట్లయింది. అమ్మవారిచేతులో...చక్రం తిరుగుతూ ఉంది. ఎంతచూచినా అలాగేఉంది...గ్రహించాడు శివకేశవుల భేదంలేదని...మీరా విజయం పొందిందన్నాడు.

అంతా మీరాను వెంబడించారు...ఆమె పోయిపోయి పంపినదిలోపడిపోయింది...రాణా, రాజగురు, భానుసింహులు మీరా ప్రభావాన్ని గుర్తించి, ఈదృశ్యాన్ని చూచీ మీరా పోయినందుకు విచారించుతూ తిరిగివచ్చారు.

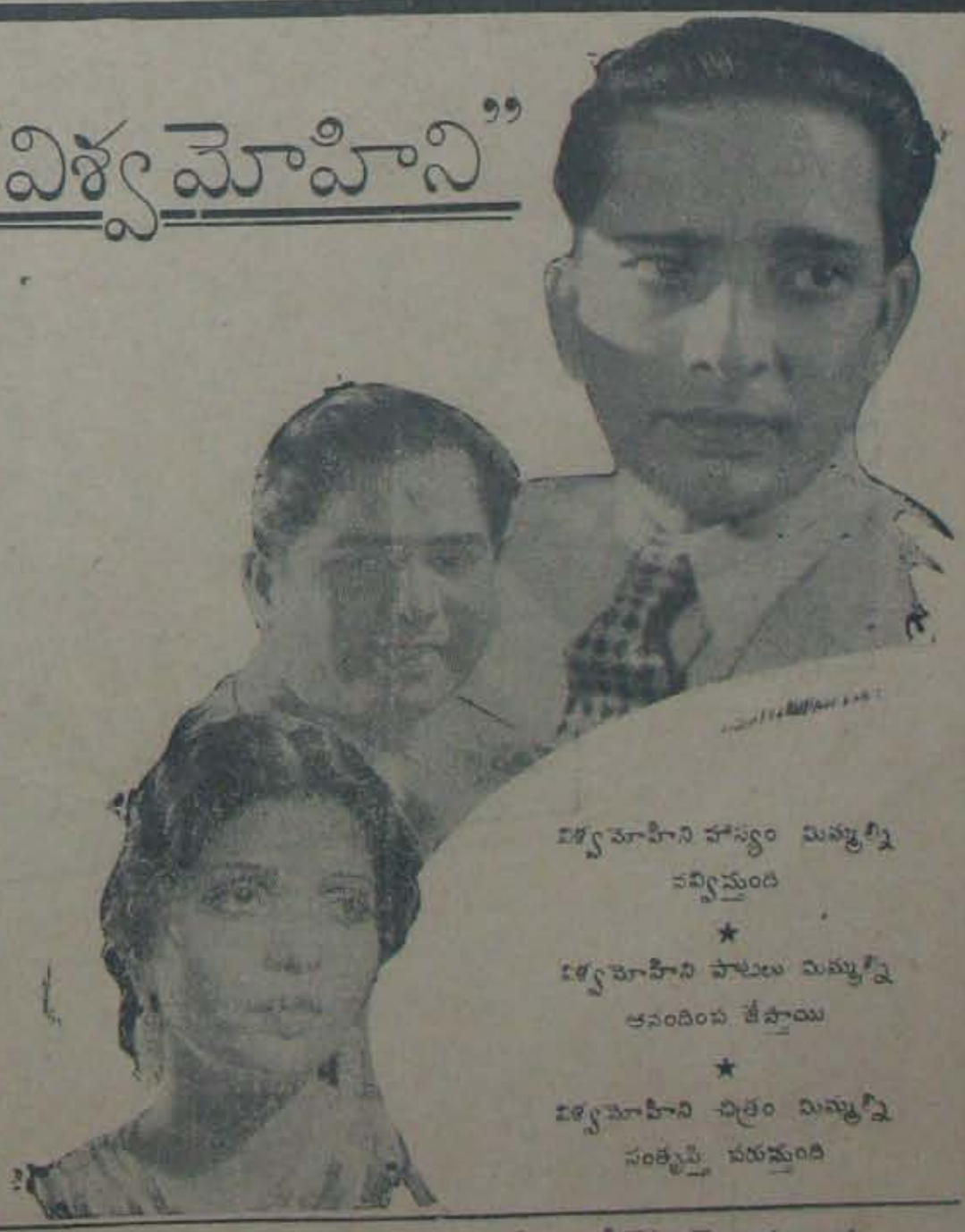
చిత్తూరు ఆలయంలోకి వెళ్లినంతనే భూతిగావున్న మంటపంమీద కృష్ణభగవానులు కన్పించారు. రాజగురువు చేతిలోని త్రిశూలం కృష్ణవిగ్రహమైంది. "జయతు...మీరా..." అన్నారంతా...చివరకు రాదాకృష్ణులు ఇద్దరూ కన్పించారు. ఆక్కడే మీరా ఆదర్శప్రాయమైంది. పూజనీయమైంది.

4-వ వారం "విశ్వమోహిని"

నెల్లూరు:

న్యూటాకీ పిక్చర్ పాలస్

ఇవ్వాళే వెళ్లిచూడండి

విశ్వమోహిని హాస్యం మిమ్మల్ని నవ్విస్తుంది

★

విశ్వమోహిని పాటలు మిమ్మల్ని ఆనందింప జేస్తాయి

★

విశ్వమోహిని చిత్రం మిమ్మల్ని సంతృప్తి పరుస్తుంది

విపరాలకు: శ్రీ జగదీశ్ ఫిలిమ్స్, 11. ఆరమ్ రోడ్, కీల్‌పాక్, మద్రాసు.

5 డిసెంబరు 1940 విడుదల

★

విజయనగరం	శ్రీ కృష్ణా సినిమా
విశాఖపట్నం	సెలెక్టు టాకీసు
కాకినాడ	క్రౌన్ టాకీసు
రాజమండ్రి	జయా టాకీసు
ఏలూరు	రామకృష్ణా టాకీసు
బెజవాడ	దుర్గా కళామందిరం
బందరు	బృందావన్ టాకీసు
తెనాలి	సత్యనారాయణ టాకీసు
గుంటూరు	సరస్వతీ టాకీసు
సికింద్రాబాద్	రాజరాజేశ్వరీ టాకీసు

★

డిసెంబరు 7 నుండి న్యూటాకీసు క్వీరుపాలస్, నెల్లూరు.

Distributors: Sri Sita Rama Pictures, *Gandhi Nagar, Bezwada.*

Printer, Publisher, and Editor: N. V. Ramanayudu, Zamin Ryot Power Press, 168 Dandavari St. Nellore.